

Проект

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова ДСНС України

Чечоткін М.О.

201X. __. __.

введено в дію наказом МВС України

від «__» _____ 201X № _____

**РЕГЛАМЕНТ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ І
ПРОГНОЗУВАННЯ РИЗИКУ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ
СИТУАЦІЙ**

(перша редакція)

Київ -201X

ЗМІСТ

1	Загальні положення.....	3
1.1	Призначення Регламенту.....	3
1.2	Сфера застосування.....	3
1.3	Порядок внесення змін і доповнень.....	3
2	Терміни, визначення, скорочення.....	3
2.1	Терміни та визначення	3
2.2	Позначки та скорочення.....	14
3	Організація обміну інформацією у сфері запобігання виникненню та реагування на надзвичайні ситуації.....	15
3.1	Структура системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій....	15
3.2	Організація моніторингу надзвичайних ситуацій техногенного характеру.....	17
3.3	Організація моніторингу надзвичайних ситуацій природного характеру.....	24
3.4	Порядок взаємодії суб'єктів моніторингу.....	30
4	Прогнозування надзвичайних ситуацій.....	31
4.1	Прогнозування надзвичайних ситуацій техногенного характеру.....	31
4.2	Прогнозування надзвичайних ситуацій природного характеру.....	32
5	Відповідальність за достовірність і повноту первинної інформації.....	32
6	Контроль за функціонуванням системи моніторингу і прогнозування.....	33
Додаток А	Перелік центральних органів виконавчої влади та інших державних організацій, підпорядкованих уряду України, які здійснюють спостереження, аналіз та оцінку стану та змін джерел НС у рамках системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій.....	34
Додаток Б	Перелік показників.....	38
Додаток В	Форма заявки на одержання інформації з космічних апаратів ДЗЗ.....	63
Додаток Г	Приклад інструкції щодо організації обміну інформацією у сфері запобігання виникненню та реагування на надзвичайні ситуації.....	64

1 Загальні положення

1.1 Призначення Регламенту

1.1.1 Регламент функціонування системи моніторингу і прогнозування ризику виникнення надзвичайних ситуацій (далі – Регламент) розроблено відповідно до Кодексу цивільного захисту України, Порядку функціонування системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від «__»_____ 201X року № XXX та Положення про моніторинг потенційно небезпечних об'єктів, затвердженого наказом МНС України від 6 листопада 2003 року № 425 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2003 року за № 1238/8559.

1.1.2 Регламент визначає загальні положення і встановлює вимоги до функціонування системи моніторингу і прогнозування ризику виникнення надзвичайних ситуацій (далі - НС).

1.2 Сфера застосування

1.2.1 Дія Регламенту розповсюджується на суб'єкти моніторингу НС, визначені Порядком функціонування системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від «__»_____ 201X року № XXX та Положенням про моніторинг потенційно небезпечних об'єктів, затвердженого наказом МНС України від 6 листопада 2003 року № 425 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2003 року за № 1238/8559.

1.2.2 Виконання вимог цього Регламенту є обов'язковим для центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, що реалізують заходи державної політики у сфері цивільного захисту, підприємств, установ і організацій, незалежно від їх відомчої підпорядкованості, форми власності та джерел фінансування, які здійснюють господарську діяльність на території України.

1.3 Порядок внесення змін та доповнень

1.4.1 Вказаний регламент погоджується зацікавленими ЦОВВ, що є суб'єктами системи моніторингу і прогнозування НС на державному рівні, затверджується Головою ДСНС України та вводиться в дію наказом МВС України з його наступною реєстрацією в Міністерстві юстиції України.

1.4.1 Усі зміни та доповнення до цього регламенту затверджуються Головою ДСНС України та наказом МВС України.

2 Терміни, визначення, скорочення

2.1 Терміни та визначення

У цьому Регламенті вжито такі терміни та визначення:

аналізування інформації щодо [надзвичайних ситуацій] [НС]

Сукупність заходів, що включають оброблення оперативної інформації щодо

надзвичайних ситуацій та оцінювання ризику (ДСТУ 7295:2013)

безпека у надзвичайній ситуації

Захищеність населення, територій та навколишнього природного середовища у надзвичайній ситуації (ДСТУ 3891:2013)

біологічна безпека

Стан захищеності людей, сільськогосподарських свійських та диких тварин і рослин, навколишнього природного середовища від небезпеки, що спричинена або може бути спричинена біологічним патогенним агентом (ДСТУ 7741:2015)

біологічні патогенні агенти; патогенні мікроорганізми

Чинники біотичного походження, здатні спричинити масові захворювання людей, тварин, рослин, що може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища, заподіяти значних економічних збитків, погіршити умови життєдіяльності людей або обумовити загрозу захворювання та (або) загибелі людей.

Примітка. Чинники біотичного походження можуть бути пріонної, віроїдної, вірусної, рикетсіозної, бактерійної, грибової етіології, біохімічної дії, токсини (ДСТУ 7741:2015)

ветеринарно-санітарне та епізоотичне благополуччя

Убезпечення життя та збереження здоров'я людей і тварин від ризиків, пов'язаних з хворобами тварин, зоонозами, та забезпечення оптимальних умов життя тварин, що запобігають хворобам і шкідливому впливу чинників довкілля на їх здоров'я та продуктивність (ДСТУ 7741:2015)

високий рівень води

Рівень води в річці, озері, водосховищі або морі, за якого відбувається затоплювання населених пунктів, автомобільних доріг, залізниць, сільськогосподарських угідь, пошкодження промислових і транспортних об'єктів і т. ін. (ДСТУ 3994-2000)

водопілля; повінь

Фаза водного режиму річки, в період весняного сніготанення, що характеризується високою водністю (ДСТУ 3517-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

град

Частинки льоду різні за розмірами, формою і структурною неоднорідністю, що випадають із шарувато-дошових хмар у теплий період року (ДСТУ 3513-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

джерело надзвичайної ситуації

Промисловий, сільськогосподарський чи транспортний об'єкт, небезпечно природне явище чи процес, поширення інфекційних хвороб людей, тварин і рослин а також сучасний засіб ураження що за певних обставин можуть створити реальну загрозу виникнення надзвичайної ситуації (ДСТУ 3891:2013)

джерело природної фізично спричиненої небезпеки

Небезпечні природні явища або процеси, які за своєю інтенсивністю, масштабом поширеності та тривалістю досягають встановлених критеріїв небезпеки і спричиняють (можуть спричинити) виникнення надзвичайної ситуації (ДСТУ 3994-2000)

джерело техногенної [надзвичайної ситуації] [НС]

Небезпечна подія на промисловому, сільськогосподарському чи транспортному об'єкті внаслідок чого виникла чи може виникнути техногенна

надзвичайна ситуація (ДСТУ 4933:2008)

довготривалий дощ

Значні опади, які випадають безперервно або майже безперервно протягом декількох діб і можуть викликати паводки, затоплювання і підтоплювання (ДСТУ 3994-2000)

екстрене повідомлення про інфекційну хворобу

Основний сигнальний і обліковий документ для реєстрування інфекційних хвороб, згідно з затвердженим переліком, який обов'язково подають до територіальної санітарно-епідеміологічної станції протягом 12 годин з моменту виявлення інфекційного хворого (ДСТУ 7741:2015)

ензоотія

Одночасне поширення інфекційної хвороби серед сільськогосподарських та свійських тварин в певній місцевості, в господарстві, природні та господарсько-економічні умови якого виключають можливість поширення цієї хвороби (ДСТУ 7741:2015)

епідемічна ситуація

Показник епідемічного благополуччя території (об'єкта) у певний час, що характеризується рівнем і динамікою захворювання людей на інфекційні хвороби, наявністю або відсутністю відповідних чинників передачі збудника інфекційних хвороб та іншими обставинами, що впливають на поширення інфекційних хвороб (ДСТУ 7741:2015)

епідемія

Масове поширення інфекційної хвороби, серед населення відповідної території за короткий проміжок часу (ДСТУ 7741:2015)

епізоотія

Поширення інфекційної хвороби тварин на значній території за відносно короткий проміжок часу, що характеризується безперервністю епізоотичного процесу (ДСТУ 7741:2015)

епіфітотія

Масове поширення інфекційного захворювання сільськогосподарських рослин у часі і просторі та (або) різке збільшення шкідників рослин, що призводить до масової загибелі сільськогосподарських культур та зниження їх продуктивності (ДСТУ 7741:2015)

епіцентр землетрусу

Проекція центра осередку землетрусу на земну поверхню (ДСТУ 3994-2000)

зажор

Скупчення шуги та дрібно побитого льоду в руслі річки, що спричинює стиснення водного перерізу та пов'язане з цим підвищення рівня води (ДСТУ 3517-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

заморозок; (нд.: приморозок)

Короточасне зниження температури повітря чи поверхні ґрунту до мінусових значень вночі чи вранці за переважно плюсових значень температури протягом доби (ДСТУ 3513-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

засіб моніторингу

Автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та

контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану (ДСТУ 7295:2013)

затоплювання

Покриття поверхневими водами сільськогосподарських угідь, проникнення цих вод до об'єктів економіки, житлових будинків, що призводить до порушення господарської діяльності та умов проживання на певній території.

Примітка. Затоплювання може відбуватися внаслідок підняття рівня води під час водопілля або паводку, затору, зажору, нагону води в гирло річки, а також під час прориву гідротехнічних споруд (ДСТУ 3994-2000)

затор

Скупчення крижин у руслі річки під час льодоходу, що спричинює стиснення водного перерізу та пов'язане з цим підвищення рівня води (ДСТУ 3517-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

збудник інфекційної хвороби; інфекція

Живий збудник інфекційної хвороби, який еволюційно пристосувався до паразитування в організмі людини або тварини, продукти його життєдіяльності (токсини), патогенні білки (пріони), потенційно здатні викликати захворювання інфекційною хворобою (ДСТУ 7741:2015)

землетрус

Деформування земної поверхні внаслідок пружних коливань, що передаються на великі відстані, і спричинене раптовим зміщенням і розривами у земній корі чи у верхній частині мантії Землі, що призводить (може призвести) до руйнування будівель та споруд (ДСТУ 3994-2000)

зледеніння

Відкладання льоду на морських, річкових, повітряних суднах та берегових спорудах, що може призвести до виникнення аварійних ситуацій чи завдати матеріальні збитки (ДСТУ 3994-2000)

зона затоплювання

Територія, в межах якої відбувається повінь (ДСТУ 3517-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

зона землетрусу

Територія чи акваторія, в межах якої, фіксуються поштовхи і коливання земної поверхні (ДСТУ 3994-2000)

зона ймовірного затоплювання

Зона затоплювання, де сталася загибель людей, тварин, рослин, завдано шкоди об'єктам економіки і (чи) довкіллю (ДСТУ 3994-2000)

зона ймовірної техногенної [надзвичайної ситуації] [НС]

Територія, акваторія чи повітряний простір де існує загроза виникнення техногенної надзвичайної ситуації (ДСТУ 4933:2008) (див. також ДСТУ 3891)

зсув

Зміщення мас гірських порід вниз за схилом під дією сили тяжіння без втрати контакту з нерухомою основою на більш низький рівень (ДСТУ 3994-2000)

інфекційна хвороба

Розлади здоров'я людей та тварин, спричинені живими збудниками інфекційних хвороб, продуктами їх життєдіяльності (токсинами), патогенними

білками (пріонами), які передаються від заражених людей чи тварин до здорових і здатні до масового поширення

Примітка. Живі збудники інфекційних хвороб: віруси, бактерії, рикетсії, найпростіші, гриби, гельмінти, кліщі, інші патогенні паразити (ДСТУ 7741:2015)

інфікована зона

Територія, в межах якої не підтверджено відсутність хвороби тварин згідно з вимогами, встановленими відповідними міжнародними організаціями (ДСТУ 7741:2015)

карст

Геологічне явище (процес), пов'язане з підвищеною розчинністю гірських ґрунтів (переважно карбонатних, сульфатних, галогенних) в умовах активної циркуляції підземних вод і спричинене процесами хімічного та механічного перетворення порід з утворенням підземних порожнин, поверхневих вирв, провалів, просідання ґрунтів (ДСТУ 3994-2000)

карстова деформація

Деформація земної поверхні, яка виникла внаслідок розчинення гірських порід поверхневими чи підземними водами (ДСТУ 3994-2000)

катастрофічний паводок

Винятковий за величиною та рідкісний за повторюваністю паводок, що може спричинити жертви і руйнування (ДСТУ 3517-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

класифікація надзвичайних ситуацій

Система, згідно з якою надзвичайні ситуації поділяють на класи і підкласи залежно від характеру їх походження (ДСТУ 3891:2013)

контролювання стану довкілля

Порівняння отриманих даних щодо стану довкілля з установленими критеріями і нормами техногенного та (або) природного впливу чи фоновими параметрами з метою оцінювання їхньої відповідності (ДСТУ 7295:2013)

лавина

Швидкий, раптовий рух снігу та (або) льоду вниз стрімкими схилами гір, який загрожує життю і здоров'ю людей, завдає шкоди об'єктам економіки та довкіллю (ДСТУ 3994-2000)

лавинонебезпечна зона

Гірська місцевість, на якій існує потенційна небезпека сходження лавин, які загрожують життю і здоров'ю людей, можуть завдати шкоди об'єктам економіки та довкіллю (ДСТУ 3994-2000)

ліквідація надзвичайної ситуації

Остаточне припинення дії уражального чинника надзвичайної ситуації, локалізація зони надзвичайної ситуації та повне усунення негативних наслідків спричинених небезпечною подією (ДСТУ 3891:2013)

лісова пожежа

Пожежа лісових масивів, яка виникає внаслідок природних чинників або викликана штучно (ДСТУ 3994-2000)

маловоддя

витрати води в меженні періоди, при яких утруднюється робота водогосподарських комплексів, водопостачання населення, забезпечення водою потреб сільського господарства, промисловості тощо (ДСТУ 3994-2000)

моніторинг

Система спостереження за визначеними об'єктами, явищами та процесами з метою оперативного оцінювання їх стану, виявлення результатів впливу на них зовнішніх чинників та прийняття відповідних управлінських рішень (ДСТУ 3891:2013) (див. ДСТУ 7295:2013)

моніторинг [потенційно небезпечних об'єктів] [ПНО]

Спостереження, контролювання за зміною параметрів технологічних режимів з метою збирання, збереження, передавання та аналізування інформації щодо поточного стану потенційно небезпечних об'єктів, наявності та кількості порушень вимог безпеки, відпрацювання рекомендацій щодо проведення робіт із запобігання та ліквідування техногенних надзвичайних ситуацій та їх наслідків (ДСТУ 7295:2013)

моніторинг джерел [надзвичайних ситуацій] [НС]

Система спостереження за об'єктами, які можуть бути джерелами надзвичайних ситуацій, що має на меті виявлення небезпеки, збирання, узагальнення та аналізування оперативної інформації стосовно стану об'єктів моніторингу та розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій щодо проведення заходів із запобігання та ліквідування надзвичайних ситуацій (ДСТУ 7295:2013)

моніторинг довкілля

Систематичні спостереження і контролювання, які проводять регулярно, за єдиною програмою для оцінювання стану довкілля, аналізування процесів, які відбуваються в ньому і своєчасне виявлення тенденцій його змінювання (ДСТУ 7295:2013)

моніторинг НС

Моніторинг НС – це система спостереження за об'єктами, які можуть бути джерелами надзвичайних ситуацій, що має на меті виявлення небезпеки, збирання, узагальнення та аналізування оперативної інформації щодо об'єктів моніторингу та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо проведення заходів із запобігання та ліквідування НС (

моніторинг небезпечних природних явищ та процесів

Система спостереження та контролювання за розвитком небезпечних та стихійних природних явищ і процесів, чинниками, які спричинюють їх формування та розвиток, аналізування, збереження та передавання інформації щодо виявлення тенденцій їх змінювання, розроблення комплексу заходів щодо запобігання природним надзвичайним ситуаціям та ліквідування їх наслідків.

Примітка. Небезпечні природні явища і процеси підрозділяють на геофізичні, геологічні, гідрологічні, метеорологічні, медико - біологічні та пожежі в природних екосистемах (ДСТУ 7295:2013)

моніторинг пожеж в екосистемах

Спостереження, контролювання, збирання, аналізування, збереження та передавання інформації щодо пожежної небезпеки в природних екосистемах (умов погоди, стану горючих матеріалів, інших пожежонебезпечних чинників), з метою своєчасного планування та здійснення заходів щодо запобігання виникненню і ліквідування пожеж та їх наслідків (ДСТУ 7295:2013)

моніторинг радіаційної небезпеки

Спостереження і контролювання рівня радіоактивного забруднення місцевості, повітря, води, продовольства, об'єктів господарювання, дозових навантажень на населення з метою прийняття оперативних рішень щодо запобігання виникненню та ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків (ДСТУ 7295:2013)

моніторинг хімічної небезпеки

Спостереження, контролювання, збирання, аналізування, збереження та передавання інформації щодо визначення ступеня і характеру хімічного забруднення довкілля, санітарно-гігієнічний нагляд за дотриманням установлених нормативів з метою виявлення джерела надходження небезпечних хімічних речовин, запобігання виникненню та ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків (ДСТУ 7295:2013)

небезпечна інфекційна хвороба

Інфекційна хвороба, що характеризується важким та (або) стійким розладом здоров'я в окремих хворих і становить небезпеку для їх життя та здоров'я (ДСТУ 7741:2015)

небезпечна речовина

Речовина, фізичні, хімічні, біологічні чи токсикологічні властивості якої становлять загрозу життю і здоров'ю людей та навколишньому середовищу (ДСТУ 4933:2008)

небезпечне геологічне явище

Подія геологічного походження або наслідок геологічних процесів, що спричинені природними чи техногенними чинниками або їх сукупністю, внаслідок чого відбуваються різкі зміни рельєфу земної поверхні, що можуть призвести (призводять) до ураження людей, об'єктів економіки та довкілля (ДСТУ 3994-2000)

небезпечне гідрологічне явище

Подія гідрологічного походження або наслідок гідрологічних процесів, що спричинені природними, гідродинамічними чи техногенними чинниками або їх сукупністю, внаслідок чого можуть бути уражені люди, об'єкти економіки та довкілля (ДСТУ 3994-2000)

небезпечне метеорологічне явище

Явище або процес, які виникають у атмосфері внаслідок впливу різних природних чи техногенних чинників або їх сукупністю, внаслідок чого можуть бути уражені люди, об'єкти економіки та довкілля (ДСТУ 3994-2000)

небезпечне природне явище

Подія природного походження або результат діяльності природних процесів, що за своєю інтенсивністю, масштабом поширеності та тривалістю досягає встановлених критеріїв небезпечних явищ, що призводить (може призвести) до ураження людей та (або) завдати шкоди об'єктам економіки та довкіллю (ДСТУ 3994-2000)

небезпечний геологічний процес

Процес, який призводить до утворення та (або) руйнування мінералів і гірських порід, змін умов їх залягання, утворення нових форм та (або) змін рельєфу земної поверхні, змін структури Землі і може призвести (призводить) до ураження

людей, об'єктів економіки та довкілля (ДСТУ 3994-2000)

небезпечний природний процес

Змінювання стану, складу та властивостей довкілля та (або) окремих його складників, що за своєю інтенсивністю, масштабом та тривалістю призводить (може призвести) до погіршення стану довкілля, умов проживання людини та (або) завдає матеріальних збитків населенню та об'єктам економіки (ДСТУ 3994-2000)

неблагополучна епідемічна ситуація

Епідемічна ситуація, за якої рівень захворювання людей на інфекційні хвороби перевищує середні багаторічні показники, та реєструються спалахи інфекційних хвороб (ДСТУ 7741:2015)

низький рівень води

Рівень води нижчий за проектну позначку водозабірних споруд і навігаційних рівнів на судноплавних водоймах, річках або морях (ДСТУ 3994-2000)

обвал

Відривання мас гірських порід або снігових (льодяних) брил від схилів чи відкосів гір та їх вільне падання під дією сили тяжіння (ДСТУ 3994-2000)

об'єкт моніторингу

Об'єкт навколишнього природного середовища, небезпечний природний процес чи явище, об'єкт підвищеної небезпеки чи його частина, в межах якого проводять моніторинг.

Примітка. Об'єктами навколишнього природного середовища є земля, вода, надра, атмосферне повітря, рослинний і тваринний світ (ДСТУ 7295:2013)

ожеледь

Шар щільного матового чи прозорого льоду, що наростає на дротах та наземних предметах внаслідок замерзання крапель дощу, мряки або туману (ДСТУ 3513-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

осередок інфекційної хвороби

Місце (об'єкт, територія), де виявлено джерело збудника інфекційної хвороби та відповідні чинники його передачі (ДСТУ 7741:2015)

осередок ураження

Територія, в межах якої, внаслідок уражальної дії джерела надзвичайної ситуації загинули або були уражені люди, тварини, рослини, завдано шкоди об'єктам господарської діяльності та (або) навколишньому природному середовищу (ДСТУ 3891:2013)

осідання ґрунтів над гірничими виробками

Зміщування порід над гірничими виробками, переважно зверху вниз, без значного порушення суцільності (ДСТУ 3994-2000)

особливо небезпечна інфекційна хвороба

Інфекційна хвороба, що характеризується важким та (або) стійким розладом здоров'я, високим рівнем смертності, швидким поширенням цієї хвороби серед населення та тварин (ДСТУ 7741:2015)

паводок

Фаза водного режиму річки, що може багаторазово повторюватися в різні сезони року, характеризується інтенсивним збільшенням витрат і рівнів води внаслідок дощів чи сніготанення під час відлиг (ДСТУ 3517-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

підтоплювання

Підвищення рівня ґрунтових вод, що призводить до порушення господарської діяльності та умов проживання на певній території (ДСТУ 3994-2000)

повідь

Затоплювання території водою, що часто стає стихійним лихом (ДСТУ 3517-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

постраждалий внаслідок надзвичайної ситуації

Особа, здоров'ю якої заподіяна шкода внаслідок надзвичайної ситуації (ДСТУ 3891:2013)

посуха; (нд.: засуха)

Тривалий період відсутності ефективних опадів у сукупності з високою температурою та низькою вологістю повітря, що призводить до виснаження запасів вологи у ґрунті, пригнічення та загибелі рослин (ДСТУ 3994-2000)

провісник землетрусу

Одна з ознак ймовірного землетрусу у вигляді форшоків, деформацій земної поверхні, а також зміни параметрів геофізичних полів, складу і режиму підземних вод, стану і властивостей речовин, змін у поведінці тварин і т. ін. у зоні його осередку (ДСТУ 3994-2000)

прогнозування [надзвичайних ситуацій] [НС]

Завчасне визначення ймовірності виникнення і динаміки розвитку надзвичайних ситуацій на підставі аналізу можливих причин їх виникнення, які зумовлені дією джерел надзвичайних ситуацій в минулому і тепер та оцінювання можливих наслідків.

Примітка. Прогнозування може бути довгостроковим, середньостроковим, короткостроковим або оперативним (ДСТУ 7295:2013)

ранній льодостав

Передчасна, незвичайна для конкретної місцевості, поява льоду, заберегів або припаю на судноплавних водоймах, річках та морях (ДСТУ 3994-2000)

ризик надзвичайної ситуації

Ймовірність того, що у разі виникнення та розвитку уражальних чинників джерел надзвичайної ситуації може виникнути надзвичайна ситуація, що визначається відповідними класифікаційними ознаками (ДСТУ 3891:2013)

сейсмічна хвиля

Пружне коливання, яке поширюється у земній корі від осередку землетрусу чи вибуху (ДСТУ 3994-2000)

сейсмічне районування

Визначання регіонів, областей, районів або окремих ділянок місцевості на земній поверхні за ступенем потенційної сейсмічної небезпеки на підставі комплексного аналізу геологічних та геофізичних даних (ДСТУ 3994-2000)

сейсмонебезпечна зона

Гірсько-складчаста область або активна платформа, в межах якої можуть відбуватися землетруси, ступінь потенційної сейсмічної небезпеки яких характеризується макросейсмічною інтенсивністю і максимально можливим прискоренням коливання ґрунту під час землетрусу (ДСТУ 3994-2000)

селенебезпечна зона

Територія з інтенсивним розвитком селєвих процесів, які становлять

небезпеку для людей, об'єктів економіки та довкілля (ДСТУ 3994-2000)

сель

Стрімкий потік великої руйнівної сили у басейнах гірських річок, що складається із суміші води та крихких, ламких ґрунтів і виникає внаслідок інтенсивних дощів чи танення снігу, а також прориву завалів і морен (ДСТУ 3517-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

сильна злива

Випадіння інтенсивного короткочасного дощу з кількістю більше 30 мм за період часу менше ніж 1 години (ДСТУ 3994-2000)

сильна спека

Підвищення температури повітря до плюс 40°C у південних та східних регіонах України та до плюс 35°C на решті території (ДСТУ 3994-2000)

сильне налипання снігу

Налипання або намерзання мокрого снігу на деревах, дротах, конструкціях діаметром більше 35 мм на ожеледному станку на висоті 2 м над поверхнею землі (ДСТУ 3994-2000)

сильний вітер

Рух повітря відносно земної поверхні з швидкістю на суші понад 25 м/с і в горах Криму і Карпат 40 м/с і більше (ДСТУ 3994-2000)

сильний дощ

Дощ з кількістю опадів більше 50 мм на рівнинній території та 30 мм в гірських районах тривалістю менше ніж 12 годин (ДСТУ 3994-2000)

сильний мороз

Зниження температури повітря нижче мінус 10°C на Південному узбережжі Криму, нижче мінус 30°C у південній частині України, нижче мінус 35°C на решті території (ДСТУ 3994-2000)

сильний снігопад

Інтенсивне випадіння снігу в кількості більше 20 мм за період менше ніж 12 годин, що призводить до значного погіршення видимості та припинення руху транспорту (ДСТУ 3994-2000)

сильний туман

Скупчення завислих у приземному шарі атмосфери крапель води чи кристалів льоду, яке погіршує горизонтальну видимість до 100 м і триває понад 12 годин (ДСТУ 3994-2000)

снігові замети сильна хуртовина; (нд.: снігова буря, буревій, завірюха)

наметені вітром кучугури снігу, перенесення снігу над поверхнею землі вітром зі швидкістю більше 15 м/с і тривалістю понад 12 годин (ДСТУ 3994-2000)

спалах інфекційної хвороби

Декілька захворювань на інфекційну хворобу, пов'язаних між собою спільним джерелом та (або) чинником передачі інфекції (ДСТУ 7741:2015)

спалах хвороби тварин

Випадок захворювання на хворобу, що підлягає повідомленню, на потужностях (об'єктах), що мають у складі всі споруди та прилеглі приміщення, де розміщені тварини, або на території, де неможливо гарантувати, що сприйнятливі та несприйнятливі до хвороби тварини не мали контакту з хворими тваринами, або

стосовно яких є підозра на захворювання (ДСТУ 7741:2015)

стєпова пожежа

Пожежа на степовій території, яка виникає внаслідок природних чинників або викликана штучно (ДСТУ 3994-2000)

торфова пожежа

Загоряння висушеного торфовища внаслідок природних чинників або викликане штучно (ДСТУ 3994-2000)

ураган

Вітер руйнівної сили та значної тривалості, швидкість якого перевищує 32 м/с (ДСТУ 3994-2000)

уражальна дія джерела надзвичайної ситуації

Негативна дія одного чи сукупності уражальних чинників джерела надзвичайної ситуації на людей, тварин і рослин, території та навколишнє природне середовище (ДСТУ 3891:2013)

уражальна дія джерела техногенної [надзвичайної ситуації] [НС]

негативний вплив одного чи сукупності уражальних чинників джерела техногенної надзвичайної ситуації на життя та здоров'я людей, об'єкти господарювання та навколишнє середовище (ДСТУ 4933:2008)

урвище

Форма рельєфу, що виникла внаслідок обвалення порід над карстовими або суфозійними порожнинами чи гірничими виробками (ДСТУ 3994-2000)

хвороба рослин

Порушення нормального обміну речовин клітин, органів та всієї рослини під впливом збудника хвороби рослин або несприятливих умов середовища (ДСТУ 7741:2015)

хвороби тварин

клінічні, імунологічні та (або) гістопатологічні прояви біологічних патогенних агентів (ДСТУ 7741:2015)

шквал

короткочасне різке збільшення швидкості вітру, що супроводжується зміною його напрямку (ДСТУ 3513-97) (див. також ДСТУ 3994-2000)

шкідливий організм (для рослин)

організм, що знижує урожай рослин та (або) його якість.

Примітка. До шкідливих організмів відносять будь-який вид, штам або біотип рослин, тварин, патогенний агент (комахи, кліщі, бур'яни тощо) шкідливий для рослин чи продуктів рослинного походження (ДСТУ 7741:2015)

2.2 Познаки та скорочення

У цьому Регламенті вжито такі познаки та скорочення:

АСКРО – автоматична система контролю радіаційної обстановки

АСРВНС – автоматична система раннього виявлення надзвичайних ситуацій

АТС – автоматична телефонна станція

БНР – біологічно небезпечні речовини

ГЦСК – Головний цент спеціального контролю Національного космічного агентства України
ДАЗВ – Державне агентство України з управління зоною відчуження
Державіаслужба – Державна авіаційна служба України
Держекоінспекція – Державна екологічна інспекція України
Держводагентство – Державне агентство водних ресурсів України
Держгеонадра – Державна служба геології та надр України
Держлісагентство – Державне агентство лісових ресурсів України
Держпраці – Державна служба праці України
Держпродспоживслужба – Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів України та захисту споживачів
ДЗЗ – дистанційне зондування Землі
ДСМД – державна система моніторингу довкілля
ДСНС – Державна служба України з надзвичайних ситуацій
ЄДСЦЗ – Єдина державна система цивільного захисту
ІПМ ПНО – інформаційна підсистема моніторингу потенційно небезпечних об'єктів
КУО – показник кількості життєздатних мікроорганізмів в одиниці об'єму (колонієутворюючі одиниці)
Мінагрополітики – Міністерство аграрної політики та продовольства України
Міненерговугілля – Міністерство енергетики та вугільної промисловості України
Мінекономрозвитку – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міноборони – Міністерство оборони України
Мінприроди – Міністерство екології та природних ресурсів України
Мінрегіон – Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
МНС – Міністерство надзвичайних ситуацій
МОЗ – Міністерство охорони здоров'я України
НАН Національна академія наук України
НГК – нафтогазовий промисловий комплекс
НКА – Національне космічне агентство України
НС – надзвичайна ситуація
НХР – небезпечні хімічні речовини
ООН – Організація об'єднаних націй
ПНО – потенційно небезпечний об'єкт
ПММ – паливомастильні матеріали
РН – радіонукліди
РР – радіоактивні речовини
СГММ – система гідрометеорологічного моніторингу
Укргідрометцентр – Український гідрометеорологічний центр
Укртрансбезпека – Державна служба України з безпеки на транспорті
ЦООВ – центральні органи виконавчої влади

MSK-64 – шкала сейсмічної інтенсивності

3 Організація обміну інформацією у сфері запобігання виникненню надзвичайних ситуацій

3.1 Структура системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій

3.1.1 Система моніторингу і прогнозування НС ґрунтується на використанні існуючих організаційних структур суб'єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування НС.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, які беруть участь у моніторингу і прогнозуванні НС, надають до ДСНС або її територіальних органів перелік оперативно-чергових (чергових, диспетчерських) служб, лабораторій, центрів, відділів, станцій, інспекцій та постів, які беруть участь у моніторингу, спостереженні, лабораторному контролі і прогнозуванні НС.

3.1.2 Суб'єкти моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування НС у межах повноважень здійснюють спостереження за небезпечними чинниками, збір та узагальнення інформації про їх розвиток, розробляють профілактичні заходи щодо запобігання їх виникненню і контролюють проведення цих заходів.

До суб'єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування НС на державному рівні належать: Мінагрополітики, Міненерговугілля, Мінекономрозвитку, Міноборони, МОЗ, Мінприроди, Мінрегіон, Національна поліція, Державіаслужба, Держводагентство, Держгеонадра, Держлісагентство, Держпраці, Держпродспоживслужба, ДСНС, ДАЗВ, ДКА, Держекоінспекція, Укртрансбезпека, НАН України, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Суб'єкти моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування НС на регіональному, місцевому та об'єктовому рівнях визначаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, відповідними місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання, за погодженням з відповідним центральним органом виконавчої влади, якщо вищезазначений суб'єкт відноситься до сфери його управління.

3.1.3 До складу системи моніторингу і прогнозування НС входять:

державний центр управління в надзвичайних ситуаціях, який функціонує відповідно до вимог статті 73 Кодексу цивільного захисту України та на який покладаються завдання з моніторингу і прогнозування НС;

регіональні центри моніторингу і прогнозування НС, які створюються та функціонують у складі підрозділів з питань цивільного захисту Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій відповідно до завдань частини сьомої пункту 4 Типового

положення про територіальну підсистему ЄДСЦЗ, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 р. № 101;

мережі функціонуючих в інших центральних органах виконавчої влади систем моніторингу у сфері природної та техногенної безпеки: державної системи моніторингу довкілля, державного соціально-гігієнічного моніторингу, національної системи сейсмічних спостережень та підвищення безпеки проживання населення у сейсмонебезпечних регіонах, моніторингу земель, єдиної автоматизованої системи контролю радіаційної обстановки, система гідрометеорологічного моніторингу, інформаційна підсистема моніторингу потенційно небезпечних об'єктів, системи централізованого пожежного та техногенного спостереження;

мережа моніторингу, лабораторного контролю і прогнозування НС, до складу якої входять відповідні структурні підрозділи суб'єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування НС, що оснащені необхідними засобами зв'язку, оповіщення, збирання, аналізу і передачі інформації та здійснюють автоматизоване спостереження за небезпечними чинниками у межах своїх повноважень;

автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення НС та оповіщення населення у разі їх виникнення суб'єктів господарювання тощо.

3.1.4 Попередження НС в рамках системи моніторингу як для їх запобігання (зниження ризику виникнення), так і з метою зменшення втрат і збитків від них (пом'якшення наслідків) має проводитися за такими напрямками:

моніторинг навколишнього середовища і стану потенційно небезпечних об'єктів;

прогнозування НС та оцінка ризику їх виникнення.

3.1.5. Об'єктами моніторингу повинні бути: атмосферне повітря; водні ресурси; рослинний світ; тваринний світ; лісовий та сільськогосподарський фонди; геологічне середовище; будівлі та споруди; потенційно небезпечні об'єкти; об'єкти підвищеної безпеки.

3.1.6 Перелік ЦОВВ та інших державних організацій, підпорядкованих уряду України, які здійснюють спостереження, аналіз та оцінки стану та змін джерел НС у рамках системи моніторингу і прогнозування НС визначений відповідно до Порядку функціонування системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від «__» _____ 201X року № XXX і наведений у додатку А.

3.1.7 Режими проведення моніторингових досліджень:

до виникнення НС – у режимі повсякденного функціонування. При цьому головною метою є прогнозування місця, часу, вражаючого фактора безпеки і оцінка ризиків для населення;

у момент загрози виникнення НС – у режимі підвищеної готовності. Головною метою є своєчасне визначення місця, часу, вражаючого фактора безпеки та прогнозування можливих наслідків;

після виникнення НС – у режимі надзвичайної ситуації. Головною метою є прогнозування місця, часу, можливості виникнення нових осередків

небезпеки, оцінка ризику для населення, підготовка управлінських рішень щодо локалізації та ліквідації НС.

3.2 Організація моніторингу надзвичайних ситуацій техногенного характеру

3.2.1 Моніторингові дані щодо загрози виникнення та/або виникнення НС техногенного характеру налягаються суб'єктами моніторингу до ДСНС України з метою:

виявлення негативних явищ техногенного характеру на території України та поблизу її кордонів;

моніторингу стану потенційно небезпечних об'єктів та прилеглих територій;

відстеження техногенного забруднення морських акваторій Чорного та Азовського морів (виливи нафтопродуктів, катастрофи морських суден), стану водосховищ та річок (моніторинг стану водної мережі в районах розташування потенційно небезпечних об'єктів);

реалізації інших завдань, що узгоджуються ЦОВВ з ДСНС України.

моніторингу фактів викиду в атмосферу радіоактивних речовин на території України та поблизу її кордонів.

3.2.2 Аварії (катастрофи) на транспорті (за винятком пожеж та вибухів), 10110 - аварії з викидом (вилівом) небезпечних і шкідливих речовин.

До таких НС призводять дорожньо-транспортні пригоди, аварії результаті яких руйнуються (розгерметизуються) ємності (упаковки), відбувається вилив (викид) агресивних рідин, горючих, газотворюючих, аварійно небезпечних хімічних сполук, радіоактивних речовин, біологічних патогенних агентів тощо, створюється загроза вибуху.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Мінприроди, Держпродспоживслужба, НКА, ДАЗВ, Держводагентство, Держекоінспекція, ДІАР, Укртрансбезпека.

Відомості про транспортні аварії та інциденти з небезпечними вантажами при перевезенні їх автомобільним, залізничним, водним транспортом по країні: дата виникнення НС, адреса (найменування транспортної магістралі, область, адміністративний район, населений пункт), класифікаційна ознака НС, характеристика вантажу (найменування вантажу, клас безпеки, номер ООН, загальна кількість перевезеного вантажу, обсяг ємності, з якої стався викид (витік).

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.3 Аварії (катастрофи) на транспорті (за винятком пожеж та вибухів), 10130 – 10160 аварії на автомобільному, залізничному, водному транспорті

До таких НС призводять дорожньо-транспортні пригоди, аварії на залізничному та водному транспорті, в результаті яких може відбуватися

руйнування транспорту та транспортних магістралей, можуть постраждати люди.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Укртрансбезпека.

Відомості про транспортні аварії та інциденти з небезпечними вантажами при перевезенні їх автомобільним, залізничним, водним транспортом по країні: дата виникнення НС, адреса (найменування транспортної магістралі, область, адміністративний район, населений пункт), класифікаційна ознака НС, характеристика вантажу (найменування вантажу, клас небезпеки, номер ООН, загальна кількість перевезеного вантажу).

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.4 Аварії (катастрофи) на транспорті (за винятком пожеж та вибухів), 10170 - аварії трубопроводах

До таких НС призводять розгерметизації магістральних нафтопроводів або їх елементів, в результаті яких відбувається розлив нафти з виходом або без виходу за межі охоронної зони магістрального нафтопроводу, з загрозою або без загрози забруднення населених пунктів і водоймищ, а також розгерметизації підводних переходів через судноплавні об'єкти і потрапляння нафтопродукту до водойми.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Міненерговугілля, Міноборони, Мінприроди, Держводагентство, Держгеонадра, Держекоінспекція, Укртрансбезпека.

Відомості про аварії на трубопроводах: дата виникнення аварії, місце або адреса виникнення аварії, назва об'єкта, характеристика магістрального трубопроводу (робочий тиск, діаметр, ступінь зносу, термін експлуатації), причина аварії, площа ураження, кількість постраждалих, вжиті заходи та залучені сили для ліквідації аварії або інциденту.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.5 НС внаслідок пожеж та вибухів, 10200 - пожежі у будівлях і спорудах, транспорті, шахтах, підземних і гірничих виробках, на РНО, ХНО, БНО, на арсеналах, складах боєприпасів, інших об'єктах військового призначення, виявлення вибухонебезпечних предметів

До НС призводять:

пожежі (вибухи) в будівлях, спорудах, установках виробничого, промислового, складського і сільськогосподарського призначення, в результаті яких постраждали люди і (або) оцінений матеріальний збиток перевищив 40 базових величин;

пожежі (вибухи) в будівлях, спорудах, установках об'єктів розвідки, видобутку, переробки, транспортування та зберігання легкозаймистих, горючих, а також вибухових речовин, в результаті яких постраждали люди.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Мінагрополітики, Міненерговугілля, Мінекономрозвитку, Міноборони, МОЗ, Мінрегіон, НКА, Держекоінспекція, Укртрансбезпека, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості про НС внаслідок пожеж та вибухів: дата виникнення пожежі (вибуху), адреса, назва небезпечного виробничого об'єкта, характеристика (небезпечні речовини, їх кількість), місце виникнення пожежі (вибуху), причина пожежі (вибуху), вжиті заходи та залучені сили для ліквідації пожежі (вибуху), відомості про наслідки (число постраждалих осіб, які загинули, пошкоджених будівель і споруд, зруйнованих будівель і споруд тощо).

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.6 НС з викидом (загрозою викиду) НХР, БНР, корисних копалин на об'єктах (крім транспорту) 10300 та НС унаслідок наявності у навколишньому середовищі шкідливих (забруднюючих) і радіоактивних речовин - 10400

До НС з викидом (загрозою викиду) НХР призводять:

загроза або викид аварійно небезпечних хімічних сполук 1 – 4 класу безпеки з технологічного обладнання (транспортних комунікацій), який може створити або створює фактори ураження для населення, персоналу, прилеглої місцевості або самого промислового підприємства (класифікація НХР відповідно до ГОСТ 12.1.007-76);

зона поширення зараження (фактична або прогнозована) аварійно небезпечними хімічними сполуками: в межах об'єкта (локальна), в межах санітарно-охоронної зони (місцева), поза межами санітарно-захисної зони (регіональна).

До НС з викидом (загрозою викиду) РР призводять:

аварійні та залпові викиди (скиди) забруднюючих речовин в навколишнє середовище в результаті аварій, пожеж, вибухів на радіаційно небезпечних об'єктах, виробничих об'єктах, пожеж в природних екосистемах, які спричинили або можуть спричинити значне і тривале надходження забруднюючих речовин у навколишнє середовище.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Мінагрополітики, Міненергосвілля, Мінборони, МОЗ, Мінприроди, Мінрегіон, Держпраці, Держпродспоживслужба, ДСНС, ДАЗВ, НКА, Держекоінспекція, НАН, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості про аварії з викидом аварійно небезпечних хімічних та радіоактивних сполук на об'єктах (крім транспортних) по країні:

адреса, характеристика об'єкта (аварійно небезпечні хімічні сполуки, загальна кількість аварійно небезпечних хімічних сполук на об'єкті, обсяг ємності, з якої стався витік), площа розливу чи забруднення, глибина зони ураження, метеоумови на момент аварії, кількість осіб постраждалих від аварії, кількість осіб загиблих внаслідок аварії, причина аварії тощо.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.7 НС унаслідок аварій з викидом (загрозою викиду) РР на радіаційно небезпечних об'єктах (крім аварій на транспорті) - 10500

До НС з викидом (загрозою викиду) РР призводять:

аварійні та залпові викиди (скиди) радіоактивних речовин в навколишнє середовище в результаті аварій, пожеж, вибухів на радіаційно небезпечних

об'єктах, виробничих об'єктах, , які спричинили або можуть спричинити значне і тривале надходження забруднюючих речовин у навколишнє середовище.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Мінагрополітики, Міненерговугілля, Мінборони, МОЗ, Мінприроди, Держпраці, Держпродспоживслужба, ДСНС, ДАЗВ, НКА, Держекоінспекція, НАН, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості про аварії з викидом аварійно небезпечних хімічних та радіоактивних сполук на об'єктах (крім транспортних) по країні:

адреса, характеристика об'єкта (перелік РР, загальна кількість аварійно небезпечних хімічних сполук на об'єкті, обсяг ємності, з якої стався витік), площа розливу чи забруднення, глибина зони ураження, метеоумови на момент аварії, кількість осіб постраждалих від аварії, кількість осіб загиблих внаслідок аварії, причина аварії тощо.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.8 НС унаслідок раптового руйнування будівель і споруд, 10600

До НС унаслідок раптового руйнування будівель і споруд призводять:

помилки, допущені під час проектування будівлі, відступи від проекту під час ведення будівельних робіт, порушення правил монтажу, введення в експлуатацію будівель або окремих їх частин з великими недоробками, порушення правил експлуатації будівлі, а також внаслідок природних або техногенних надзвичайних ситуацій;

обваленню часто може сприяти вибух, який є наслідком терористичного акту, неправильної експлуатації побутових газопроводів, необережного поводження з вогнем, зберігання в будівлях легкозаймистих і вибухонебезпечних речовин.

Раптове обвалення призводить до тривалого виходу будівлі з ладу, виникненню пожеж, руйнування комунально-енергетичних мереж, освіти завалів, травмування та загибелі людей.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Мінрегіон, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості про НС унаслідок раптового руйнування будівель і споруд повинні містити інформацію: дата виникнення НС, адреса, перелік пошкоджених (зруйнованих) будівель і споруд, площа руйнувань, відомості про наслідки (число постраждалих осіб, які загинули, вжиті заходи та залучені сили для ліквідації НС).

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.9 Аварії в електроенергетичних системах 10700

3.2.9.1 Аварії і інциденти на електростанціях – 10710 - 10750

До НС призводять: пошкодження обладнання, руйнування будівель, споруд, що призвело до неповного надання тепла або вимушеного простою електроустановки (котла, турбіни, генератора, силового трансформатора) в аварійному ремонті; скидання навантаження електростанціями (електростанцією) більше 180 МВт, що призводить до відсутності обертового резерву потужності в енергосистемі на 8 год і більше.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Міненерговугілля, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості про аварії і інциденти на електростанціях повинні містити інформацію про аварії і відмови I ступеня на електростанціях: дата виникнення аварії (відмови I ступеня), назва електростанції, причина аварії, характер і ступінь руйнувань, площа зони руйнування, наявність викидів РН у атмосферу для АЕС, кількість постраждалих, вжиті заходи для ліквідації аварії.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.9.2 Аварії і інциденти в електромережах – 10760 - 10770

До НС призводять:

масові відключення або пошкодження в електромережах, що призвели до відключення 20% і більше трансформаторних і розподільних пунктів на напрузі 0,4-10,0 кВ на території району, області, 2-х і більше областей;

погашення (відсутність напруги на всіх вступних пристроях) споживачів: I особливої категорії надійності електропостачання; I категорії надійності електропостачання; II категорії надійності електропостачання на час, що перевищує вказаний у договорі;

перерва в електропостачанні міста (або його частини) з недоданням електроенергії більше 15 тис. кВт/год на термін більше ніж 6 годин;

пошкодження силового трансформатора на підстанції 220 кВ і вище з простоем в аварійному ремонті 25 діб і більше, що призвело до недодання електроенергії.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Міненерговугілля, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості про аварії і інциденти в електромережах повинні містити інформацію про аварії і відмови I ступеня: дата виникнення аварії (відмови I ступеня), місце виникнення аварії (відмови I ступеня), назва, причина аварії, вжиті заходи для ліквідації аварії.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.10 НС унаслідок аварій у системах життєзабезпечення - 10800

До таких аварій призводять:

зупинка (перерва в подачі води) систем водопостачання I – III категорій;

зниження подачі води на господарсько-питні потреби I – III категорій;

аварії в системах централізованого господарсько-питного водопостачання і водо забезпечення;

порушення вимог санітарних норм та правил при влаштуванні та експлуатації систем централізованого господарсько-питного водопостачання і централізованих систем водовідведення;

припинення теплопостачання споживачам при температурі навколишнього повітря нижче 0 ° С через пошкодження теплових мереж;

аварії в каналізаційних системах із залповим викидом неочищених міських стічних вод на територію населеного пункту або у водний об'єкт,

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Мінагрополітики, Міненергосектору, МОЗ, Мінприроди, Мінрегіон, Держводагентство, Держекоінспекція, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості про аварії в системах централізованого водопостачання повинні включати інформацію щодо: адреси, характеристики об'єкта (діаметр трубопроводу, матеріал, аварійність на даному відрізку (об'єкті), дата улаштування водопроводу(каналізації, системи теплопостачання), причина аварії. Також подаються відомості (табл. 1) щодо кількості постраждалих об'єктів.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

Таблиця 1 – Об'єкти, що постраждали внаслідок аварії на водопроводі (каналізації, системі теплопостачання)

Знаходились без централізованого водопостачання (каналізації, теплопостачання)		
1	Населених пунктів (найменування)	
2	Лікарняно-профілактичних закладів (кількість)	
3	Дошкільних закладів (кількість)	
4	Шкіл (кількість)	
5	Жилих будинків (кількість)	
6	У том числі багатоквартирних (кількість)	

3.2.11 НС унаслідок аварій на очисних спорудах -11000

До НС призводять:

аварії на спорудах очистки стічних вод з залповим викидом забруднюючих речовин у водні об'єкти;

аварії на установках газоочищення

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Мінагрополітики, МОЗ, Мінприроди, Мінрегіон, Держводагентство, Держекоінспекція, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості про аварії на очисних спорудах повинні містити: адресу, водний об'єкт, в який відбувся скид (викид в атмосферу), розрахункова потужність очисних споруд, фактична потужність очисних споруд, характеристика типу очисних споруд (способи очищення), дата введення в експлуатацію очисних споруди, причина та наслідки аварії, лабораторні дані щодо концентрації забруднювача в атмосферному повітрі та / або воді водойми, сили, що залучаються для ліквідації.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.12 Надзвичайні ситуації унаслідок гідродинамічних аварій

До НС призводять:

прориви гребель (дамб, шлюзів, перемичок) з виникненням хвиль прориву з рівнем води, що дорівнює або перевищує рівень середньостатистичного паводка;

прориви гребель (дамб, шлюзів, перемичок), що призвели до затоплення території;

наявність в зоні затоплення потенційно небезпечних об'єктів державного рівня;

аварійний спуск водосховищ гідроелектростанцій у зв'язку із загрозою прориву греблі, коли існує загроза життю людей, що вимагає термінової евакуації;

аварійний спуск водосховищ гідроелектростанцій у зв'язку із загрозою прориву греблі, який призвів до затоплення території.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Міненерговугілля, Мінрегіон, Укргідрометцентр ДСНС, Держводагентство, НКА, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості щодо гідродинамічних аварій повинні містити: адресу, характеристики об'єкта (максимальний напір (різниця відміток верхнього і нижнього б'єфів) греблі, площа дзеркала водосховища, ширина водосховища перед греблею, швидкість течії), матеріал, дата введення в експлуатацію гідротехнічної споруди, причина аварії, наявність постраждалих, сили, що залучаються для ліквідації.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.2.13 Надзвичайні ситуації унаслідок аварії у системах нафтогазового промислового комплексу - 11200

До НС призводять аварії на об'єктах НГК (бурих установках та свердловинах, на нафтобазах чи нафтоосховищах або їх елементах), в результаті яких може відбуватись розлив нафти (з виходом чи без виходу за межі охоронної зони та/або із загрозою чи без загрози забруднення населених пунктів і водойм) та викид газу.

Інформація щодо цих аварій надається наступними суб'єктами моніторингу: Міненерговугілля, Мінприроди, Мінрегіон, Держводагентство, НКА, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості щодо аварій у системі НГК повинні містити: адресу, характеристики об'єкта (бурова установка, чи свердловина робоча чи законсервована, нафтобаза тощо), наявність розливу нафти (з виходом чи без виходу за межі охоронної зони та/або із забрудненням чи без забруднення населених пунктів і водойм) чи викиду газу, площа аварійної та враженої території, лабораторні дані щодо концентрація вуглеводнів та неуглеводнів у повітрі та інших об'єктах довкілля.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.3 Організація моніторингу надзвичайних ситуацій природного характеру

3.3.1 Моніторингові дані щодо загрози виникнення та/або виникнення НС техногенного характеру налягаються суб'єктами моніторингу до ДСНС України з метою:

виявлення негативних явищ природного характеру на території України та поблизу її кордонів;

відстеження стану морських акваторій Чорного та Азовського морів (виливи нафтопродуктів, катастрофи морських суден, льодова обстановка тощо), стану водосховищ та річок (моніторинг стану водної мережі в районах розташування населених пунктів, проходження льодоходу);

відстеження стану снігового покриву, виявлення зон сніготанення чи снігових наметів;

моніторингу паводків та повеней (контроль розвитку);

моніторингу пожеж (оперативне виявлення лісових та степових пожеж, оцінка наслідків, оцінка пожежонебезпечності територій);

відстеження ситуацій у районах, що постраждали від стихійного лиха та техногенних катастроф (визначення площ уражених ділянок, виявлення районів, що найбільш постраждали від наслідків, попередня оцінка масштабів нанесених збитків, прогнозування ймовірних напрямів розвитку НС);

реалізації інших завдань, що узгоджуються ЦОВВ з ДСНС України.

3.3.2 Геофізичні надзвичайні ситуації – 20100

3.3.2.1 Землетруси - 20110

До НС призводять: землетрус з перевищенням фонові сейсмічності на 1-2 бали; землетрус силою від 5 до 6 балів за шкалою MSK-64 в місцях розміщення потенційно-небезпечних об'єктів.

Інформація щодо землетрусів надається Національним космічним агентством.

Оперативний черговий ГЦСК протягом 10 хвилин з моменту визначення параметрів джерела інформує по телефону начальника чергової зміни ДСНС у разі реєстрації землетрусів на території України силою більше 3 балів за шкалою MSK-64 та за її межами, якщо інтенсивність поштовхів, яка реєструється на території України, становить більше 3 балів за шкалою MSK-64, а також землетрусів на території земної кулі, розрахункова інтенсивність яких в епіцентрі становить 6 і більше балів за шкалою MSK-64, за такою формою:

дата, час у джерелі, координати джерела, магнітуда за шкалою Ріхтера; результати розрахунку наслідків землетрусів (за запитом);

у разі виявлення фактів викиду в атмосферу радіоактивних речовин - дата та час виявлення, місцезнаходження пункту реєстрації, концентрація та назва виявлених техногенних радіонуклідів.

У разі реєстрації землетрусів на території України силою більше 3 балів за шкалою MSK-64 та за її межами, якщо інтенсивність поштовхів, яка реєструється на території України, становить більше 3 балів за шкалою MSK-64, усне інформування підтверджується письмово, після уточнення параметрів джерела експертною групою ГЦСК, на адресу електронної пошти оперативно-чергової служби ДСНС України.

НКА надає інформацію за Заявкою на одержання інформації з космічних апаратів ДЗЗ (додаток В). У разі отримання від ДСНС заявки на одержання даних ДЗЗ, НКА У забезпечує їх підготовку відповідно до визначених у заявці

вимог та термінів (за можливості оперативного одержання таких даних) і надсилає визначену інформацію на електронну адресу оперативно - чергової служби ДСНС або начальник чергової зміни ДСНС отримує інформацію за допомогою FTP-сервера (з отриманням від НКА логіна та пароля доступу).

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.3.3 Геологічні надзвичайні ситуації - 20200

До НС призводять:

обвали, осипи, що створюють потенційну загрозу об'єктам або їх функціонуванню в регламентному штатному режимі, призводять до руйнування об'єктів або неможливості їх функціонування в регламентному режимі;

просади (провали) земної поверхні, що призводять до виникнення явищ, які свідчать про активізацію процесу осідання в межах освоєної території, створюють потенційну загрозу чи призводять до руйнування об'єктів або унеможливають або їх функціонуванню в регламентному режимі, загрожують життю людей, що вимагає їх термінової евакуації, призводять до виділення газових, в тому числі вуглеводневих сумішей у межах підземного видобутку корисних копалин;

карстові провалля, що призводять до виникнення явищ, які свідчать про активізацію або формуванні карстового процесу в межах освоєної території, створення потенційної загрози об'єктам або їх функціонуванню в створюють потенційну загрозу чи призводять до руйнування об'єктів або унеможливають або їх функціонуванню в регламентному режимі;

підтоплення території через підйом рівня ґрунтових вод та стійке порушення природного режиму зволоження.

Інформація щодо геологічних НС надається Міненерговугілля, Міноборони, Держгеонадра, НКА, НАН, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості щодо геологічних НС повинні містити: координати, адресу. дані щодо кута нахилу відкосу зсуву, щільності та вологості ґрунту схилів, швидкості зсуву, кількості та площі зсувів, обвалів, осипів, осідань земної кори та карстових провалів, кількості та площі активних зсувів, кількість зсувів, обвалів, карстів на забудованій території, кількості об'єктів у зоні зсуву, обвалу тощо, площі підтоплення, кількості підтоплених населених пунктів, % від площі регіону.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.3.4 Метеорологічні надзвичайні ситуації - 20300

3.3.4.1 НС, пов'язані з сильними опадами – 20311 – 20313

До таких НС призводить:

великий град, при якому спостерігаються діаметр градин 20 мм і більше; масова загибель сільськогосподарських культур;

дуже сильний дощ (злива), при якому спостерігаються кількість опадів 50 мм і більше протягом 12 годин і менше, кількість атмосферних опадів не менше 100 мм за період більше ніж за 12 але менше 48 годин;

дуже сильна злива (дуже сильний зливовий дощ), при якому спостерігається кількість атмосферних опадів не менше 30 мм за період не більше 1-ї години;

дуже сильний снігопад, при якому спостерігаються: кількість опадів 20 мм і більше протягом 12 годин і менш; повне припинення руху транспорту.

3.3.4.2 НС, пов'язані зі змінами температурного режиму – 20321 – 20324

До таких НС призводить: дуже сильний мороз (-30о і більше), дуже сильна спека (+35о і більше), масове засихання та загибель посівів через засуху, масове пошкодження та загибель посівів через заморозки.

3.3.4.3 НС, пов'язані з іншими метеорологічними явищами – 20331 - 20337

До таких НС призводить:

налипання мокрого снігу та складні відкладення (шар льоду, паморозі та мокрого снігу), при яких спостерігаються діаметр відкладень на проводах стандартного об'єднання верстата 35 мм і більше;

пошкодження і руйнування ліній електропередач, масове руйнування ліній зв'язку;

сильні хуртовини, при яких спостерігаються повне припинення руху транспорту, тривалість явища не менше 12 годин при середній швидкості вітру 15 м / с і більше;

сильні тумани, при яких видимість обмежується 100 м, тривалістю 12 год і більше.

Інформація щодо метеорологічних НС надається Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, Укргідрометцентр ДСНС.

Відомості щодо метеорологічних НС повинні містити: температуру повітря, тривалість метеорологічного явища, швидкість вітру, товщину шару снігу та льоду, діаметр намерзання льоду, висоту заметів, площі уражених сільськогосподарських угідь та лісів (граничні 10% і 30 %), % від площі їх загальної площі тощо.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.3.5 Гідрологічні надзвичайні ситуації (морські та з поверхневими водами) - 20400

До таких НС призводить:

високі рівні води (під час повеней, дощових паводків, що можуть призводити до затоплення населених пунктів, об'єктів, споруд внаслідок перевищення критичних позначок, створювати затоплення території та загрозу життю людей, що вимагає їх термінової евакуації;

затори, зажори, під час яких можуть спостерігатися затоплення населених пунктів, об'єктів, споруд внаслідок перевищення критичних позначок;

затоплення територій;

низькі рівні води, що можуть призводити до рівнів нижче проектних відміток водозабірних споруд великих міст, промислових районів і навігаційних рівнів на судноплавних річках;

ранній льодостав і поява льоду на судноплавних річках, озерах, водосховищах, що можуть до раннього масового замерзання;

селі в гірських районах, де є великі запаси пухкого уламкового матеріалу, під час дощів, при інтенсивному таненні снігу і льоду, а також при прориві озер;

снігові лавини в гірських районах, що можуть спричинити повалення та нищення лісу, руйнування будівель у населених пунктах, загибель людей.

Інформація щодо гідрологічних НС надається Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, НКВ, Укргідрометцентр ДСНС.

Відомості щодо гідрологічних НС повинні містити: координати зони НС, напрямок та швидкість вітру, висоту підйому (зниження) рівня води, тривалість водопілля (маловоддя), площу затоплення території, кількість затоплених населених пунктів, товщину льоду, швидкість селевого потоку, об'єм виносу уламкових матеріалів, глибину снігового покриву на схилах, швидкість сходу лавин, наявність постраждалих тощо.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.3.6 Пожежі в природних екосистемах - 20600

До цих НС призводять лісові та степові пожежі площею понад 5 га і торф'яні площею понад 1 га.

Інформація щодо пожеж в природних екосистемах надається Мінагрополітики, Міноборони, Мінприроди, Держлісагентство, ДСНС, НКА, Держекоінспекція, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості щодо пожеж у природних екосистемах повинні містити: координати, площу пожежі та димового шлейфу, площу уражених лісів, природних луків, сільгоспугідь, її % від загальної площі, наявність та кілбеість уражених населених пунктів, наявність та кількість постраждалих.

Перелік показників та терміни надання інформації наведені у додатку Б.

3.3.7 Медико – біологічні надзвичайні ситуації - 20700

До медико – біологічних НС призводять:

поодинокі випадки інфекційних захворювань, що є НС у сфері охорони здоров'я. Це кожен випадок виявлення хворого або померлого на чуму, холеру, жовту лихоманку, геморагічні лихоманки: Західного Нілу, Хунін, Мачупо, Ласса, хвороби, викликані вірусом Марбург, Ебола, Кримську геморагічну лихоманку, віспу, сибірську виразку, віспу мавп, сап, меліоїдоз, бруцельоз, епідемічний висипний тиф, місцеву малярію;

групові випадки інфекційних захворювань (епідемічні спалахи) - захворювання людей на обмеженій території (організований колектив, населений пункт), пов'язані спільними джерелом збудника, шляхом і / або фактором передачі: черевний тиф, легіонельоз - 5 і більше випадків протягом 3 днів, в тому числі в організованих колективах - 2 і більше випадків протягом 3 днів;

трихинельоз, кліщовий енцефаліт з аліментарним шляхом передачі - 5 і більше випадків протягом 3 днів;

дизентерія, сальмонельоз - 10 і більше випадків протягом 3 днів, у тому числі в організованих колективах - 5 і більше випадків протягом 3 днів;

гепатит А - 25 і більше випадків протягом 3 днів, в тому числі в організованих колективах - 10 і більше випадків протягом 3 днів.

епідемії, до яких призводять масові захворювання людей такими хворобами як: грип, гострі респіраторні захворювання за умови перевищення порогового рівня захворюваності в 3 і більше разів протягом 3-х днів в 1-2 районах;

захворювання людей невиявленої етіології, до 10 випадків захворювань людей з невстановленим діагнозом (гарячковий стан більше 5 днів, блювота більше 5-ти разів на добу протягом 3-х днів).

епіфітотії (ураження сільськогосподарських рослин і лісових масивів хворобами і шкідниками). До них призводять масові, що охоплюють значні площі, інфекційні хвороби рослин;

епізоотії (широке вибухоподібне поширення інфекційної хвороби тварин, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на даній території). До НС призводить кожен випадок виявлення екзотичних і заразних хвороб сільськогосподарських тварин, масові захворювання тварин, за яких захворіло або загинуло від 10% і вище загальної чисельності поголів'я.

Інформація щодо медико – біологічних НС надається: Мінагрополітики, Міноборони, Мінприроди, Держлісагентство, ДСНС, НКА, Держекоінспекція, а також установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Відомості щодо медико - біологічних НС повинні містити:

1. Аналіз епідемічної обстановки повинен містити: дату виникнення НС; вид НС; класифікаційні ознаки НС; область, адміністративний район, населений пункт; інфекційне захворювання; число хворих, з них дітей, осіб; число померлих, з них дітей, осіб; опис НС.

Аналітичні дані включають: огляд епідемічної обстановки в даний період; порівняльний аналіз епідемічної обстановки з аналогічним періодом попереднього року; аналіз багаторічної динаміки за видами захворювань; аналіз інфекційних захворювань в розрізі областей; аналіз інфекційних захворювань за віковими категоріями хворих; аналіз НС, пов'язаних з інфекційними захворюваннями людей і епідеміями, а також наведено порівняльний аналіз НС з аналогічним періодом попереднього року.

2. Відомості про епізоотії: адреса та географічні координати вогнища виникнення; найменування хвороби, збудника; площа поширення; кількість постраждалих голів худоби (у тому числі тих, що пали); заходи, вжиті для локалізації та ліквідації НС.

Аналітичний матеріал по епізоотіям повинен містити аналіз зафіксованих на території країни епізоотій у розглянутий період; порівняльний аналіз епізоотій з аналогічним періодом попередніх років; порівняльний аналіз епізоотій у розрізі областей; порівняльний аналіз за видами збудників хвороб; прогнозу оцінку виникнення епізоотій в майбутньому.

3. Відомості про епіфітотії: адреса та географічні координати вогнища виникнення; найменування хвороби або шкідника; площа поширення; % від загальної площі; заходи, вжиті для локалізації та ліквідації НС.

Аналітичний матеріал щодо ураження сільськогосподарських рослин і

лісових масивів хворобами і шкідниками повинен містити аналіз ураження сільськогосподарських рослин і лісових масивів; порівняльний аналіз з аналогічним періодом попередніх років; порівняльний аналіз площі ураження сільськогосподарських рослин у розрізі областей; порівняльний аналіз площі ураження сільськогосподарських рослин за видами збудників хвороб.

3.4 Порядок взаємодії суб'єктів моніторингу

3.4.1 З метою своєчасного виявлення загрози або факту виникнення НС, оперативного залучення сил і засобів суб'єктів реагування для ліквідації небезпечних проявів НС, збереження життя та здоров'я людей, мінімізації можливих матеріальних втрат між оперативно-черговими та диспетчерськими службами територіальних управлінь центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій регіонального рівня незалежно від форми власності і господарювання організовується повсякденне взаємоінформування та встановлюється порядок оповіщення про НС.

3.4.2 Інформація до оперативно-чергової служби ГУ (У) ДСНС в АР Крим, областях, містах Києві та Севастополі про загрозу або виникнення НС, її можливі наслідки подається: оперативно-черговими службами місцевих У(В) ДСНС; оперативно-черговою службою підрозділу з питань НС місцевого органу виконавчої влади у порядку взаємодії, встановленому ДСНС; оперативно-черговими (диспетчерськими) службами територіальних органів управління або підрозділів центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій регіонального рівня, незалежно від форми власності і господарювання.

3.4.3 Залежно від призначення моніторингова інформація поділяється на оперативну і аналітичну.

До оперативної відноситься інформація, призначена для оповіщення населення про загрозу виникнення НС. Вона містить відомості про загрозу НС і основних її параметрах.

В аналітичних матеріалах відображаються узагальнені за певними параметрам за встановлений період часу дані про стан джерел НС, отримувані на основі інтеграції, узагальнення, комплексної обробки й аналізу оперативної й аналітичної моніторингової інформації, а також одержувані в результаті обміну інформацією з державною системою моніторингу доквілля, системою соціально-гігієнічного моніторингу та інших відомчих та міжвідомчих систем.

3.4.4 Обмін інформацією проводиться:

у режимі повсякденного функціонування: шляхом надання інформації про оперативну обстановку на території України (двічі на тиждень) та надання щорічної аналітичної інформації (1 раз на рік – станом на 01 січня до 15 січня наступного року);

у разі загрози виникнення або виникнення НС шляхом оперативного надання інформації за формою 2/НС-1(додаток Б) та подальшого відстеження обстановки і періодичного інформування.

3.4.5 Термін передачі інформації до оперативно-чергової служби ГУ(У) ДСНС в АР Крим, областях, містах Києві та Севастополі від оперативно-

чергової (диспетчерської) служби територіального органу управління або підрозділу центрального органу виконавчої влади, підприємства, установи та організації в разі загрози або виникнення НС не повинен перевищувати 5 хвилин. Відповідальність за своєчасне, повне та об'єктивне інформування про загрозу або виникнення НС покладається на керівників територіальних органів управління або підрозділів центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, незалежно від форми власності і господарювання. Терміни та форми надання інформації визначаються наказом ДСНС України від 11 жовтня 2014 року № 578 «Про Табель термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту».

Аналітична інформація надається з використанням електронної пошти за адресою ur@mns.gov.ua або поштовими відправленнями на адресу: вул. Гончара, 55А, м. Київ, 01601, Державний центр управління в надзвичайних ситуаціях Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі ДЦУНС). В інших випадках спосіб передачі інформації узгоджується з ДЦУНС.

Оперативна інформація надається в оперативно-чергову службу ДСНС України за телефонами: (044) 247-30-50, 59-01 (АТС-10), факсом (044) 247-32-11, електронною поштою: oper@mns.gov.ua.

4 Прогнозування надзвичайних ситуацій

4.1 Прогнозування НС техногенного характеру

4.1.1 Для встановлення ступеню ризику НС техногенного характеру визначаються:

розрахункові сценарії можливих великих аварій, що призводять до НС (умови виникнення, вражаючі фактори, тривалість їх впливу й масштаби);

частота або ймовірність виникнення НС за кожним з обраних розрахункових сценаріїв;

межі зон, в яких може діяти вражаючий фактор джерела НС;

розподіл людей (виробничого персоналу і населення) на території, в межах якої здатен діяти вражаючий фактор джерела НС.

4.1.2 Визначення ступеню ризику НС техногенного характеру проводиться на основі методик, погоджених ДСНС України.

4.1.3 За відсутності достатніх вихідних даних для визначення ступеню ризику НС на конкретних ПНО та об'єктах життєзабезпечення допускається використання інформації щодо оцінки ризику для об'єктів-аналогів, а також статистичні дані про частоту аварій на окремих видах технологічного обладнання та комунікацій.

4.1.4 Організація прогнозування техногенних НС здійснюється на основі представленої інформації про всі наявні потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти життєзабезпечення.

4.1.5 Результати прогнозування НС техногенного характеру враховуються під час вирішенні питань щодо будівництва, експлуатації та виведення з експлуатації об'єктів, видачі дозволів і ліцензій на види діяльності, пов'язані з підвищеною небезпекою.

4.1.6 Під час розроблення заходів щодо запобігання НС, що виникають в результаті аварій прилеглих ПНО і об'єктів життєзабезпечення, в тому числі аварій на транспорті, передбачаються:

визначення ПНО, об'єктів життєзабезпечення і транспортних комунікацій, аварії на яких можуть спричинити виникнення НС на об'єкті будівництва;

визначення зон вражаючої дії джерела НС на поряд розташовані ПНО і об'єктах життєзабезпечення, а також об'єкти транспорту із зазначенням джерела інформації або застосованих методик розрахунків;

визначення чисельності і розміщення людей на об'єкті, які можуть потрапити в зону НС, викликаних аваріями на поруч розташованих об'єктах;

реалізовані під час будівництва рішення щодо захисту людей, технологічного обладнання, будівель і споруд від впливу вражаючих факторів.

4.1.7 Показники ступеню ризику НС техногенного характеру уточнюються державними організаціями, які експлуатують ПНО та об'єкти життєзабезпечення, з періодичністю не рідше одного разу на п'ять років або частіше у випадках проведення реконструкцій, зміни технології, збільшення чисельності виробничого персоналу, посилення вимог з безпеки, зміни експлуатуючої організації або передачі об'єкта в оренду.

4.1.8 На ХНО встановлюються системи цілодобового контролю технологічного процесу та моніторингу навколишнього середовища в режимі реального часу, що забезпечують підтримку прийняття рішення черговим диспетчерським персоналом при виникненні аварій і негайну передачу інформації до Державного центру управління в НС ДСНС в автоматизованому режимі.

4.1.9 Керівники ХНО, що мають системи цілодобового контролю технічного процесу та моніторингу навколишнього середовища в режимі реального часу, що забезпечують підтримку прийняття рішення черговим диспетчерським персоналом, при виникненні аварій зобов'язані забезпечувати навчання чергового диспетчерського персоналу, який працює з даною системою та осіб, відповідальних за функціонування технологічних установок з аварійно небезпечними хімічними сполуками.

4.2 Прогнозування НС природного характеру

4.2.1 Під час розроблення заходів щодо попередження НС, джерелами яких є небезпечні природні процеси, передбачаються:

визначення природно-кліматичних умов в районі розташування об'єкта;

проведення необхідних інженерних вишукувань з метою оцінки ймовірної частоти та інтенсивності прояву небезпечних природних процесів, а також встановлення категорії їх небезпеки;

заходи щодо інженерного захисту території об'єктів, будівель, споруд та обладнання (в разі необхідності) від затоплень і підтоплень, екстремальних вітрових і снігових навантажень, природних пожеж тощо;

заходи щодо захисту від блискавки;

системи моніторингу небезпечних природних процесів і оповіщення про НС природного характеру.

5 Відповідальність за достовірність і повноту первинної інформації

5.1 Відповідальні особи суб'єктів моніторингу та керівники установ і організацій, які їм підпорядковані, несуть відповідальність за достовірність і повноту первинної інформації, якість повідомлень та своєчасність подання їх до Державного центру управління у надзвичайних ситуаціях ДСНС України.

5.2 Відповідальні посадові особи Державного центру управління у надзвичайних ситуаціях ДСНС України несуть відповідальність за своєчасне внесення перевіреної первинної інформації про зміни у стані джерел НС, та оперативне доведення прогностичної інформації про можливі НС та їх наслідки з урахуванням ризику їх виникнення до координаційних органів і органів управління ЄДС ЦЗ з метою своєчасного прийняття управлінських рішень, що забезпечують мінімізацію ризику загибелі людей і зниження розмірів збитків від НС.

5.3 Суб'єктами моніторингу спільно з ДСНС повинні бути розроблені інструкції щодо організації обміну інформацією у сфері запобігання виникненню та реагування на надзвичайні ситуації.

Вказані інструкції затверджуються спільним наказом відповідного ЦОВВ та ДСНС України.

Приклад інструкції наведено у додатку В.

6 Контроль за функціонуванням системи моніторингу і прогнозування

Контроль за функціонуванням системи моніторингу і прогнозування НС та порушення форми та термінів надання інформації покладено на Державний центр управління у надзвичайних ситуаціях ДСНС України.

ДОДАТОК А (обов'язковий)

Перелік центральних органів виконавчої влади та інших державних організацій, підпорядкованих уряду України, які здійснюють спостереження, аналіз та оцінку стану та змін джерел НС у рамках системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій

ЦОВВ	Інформація
Міністерство аграрної політики та продовольства	аварії, пов'язані із загрозою викиду (викидом) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; пожежі та вибухи на потенційно небезпечних об'єктах; аварії в системах життєзабезпечення; аварії на очисних спорудах; небезпечні та стихійні метеорологічні явища; пожежі у природних екосистемах ; епізootії; ураження сільськогосподарських рослин і лісових масивів хворобами та шкідниками та епіфітотії
Міністерство внутрішніх справ	аварії на транспорті з небезпечними вантажами
Міністерство екології та природних ресурсів	аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) радіоактивних речовин та забрудненням навколишнього середовища аварії на очисних спорудах небезпечні та стихійні гідрологічні явища небезпечні та стихійні метеорологічні явища пожежі у природних екосистемах ураження сільськогосподарських рослин і лісових масивів хворобами та шкідниками та епіфітотії
Міністерство енергетики та вугільної промисловості	аварії на транспорті із небезпечними вантажами; аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) радіоактивних речовин та забрудненням навколишнього середовища; пожежі та вибухи на потенційно небезпечних об'єктах; аварії в електроенергетичних системах; аварії в системах життєзабезпечення; гідродинамічні аварії; небезпечні геологічні явища
Міністерство інфраструктури	аварії на транспорті із небезпечними вантажами
Міністерство оборони	аварії на транспорті із небезпечними вантажами; аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) радіоактивних речовин та забрудненням навколишнього середовища; пожежі та вибухи на потенційно небезпечних об'єктах; небезпечні геологічні явища; пожежі у природних екосистемах; ураження сільськогосподарських рослин і лісових масивів хворобами та шкідниками та епіфітотії

ЦОВВ	Інформація
Міністерство охорони здоров'я	аварії в системах життєзабезпечення; інфекційна захворюваність людей та епідемії; епізоотії
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства	аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; аварії в системах життєзабезпечення; аварії на очисних спорудах; гідродинамічні аварії
Державна служба геології та надр	небезпечні геологічні явища
Державна служба праці	аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; пожежі та вибухи на потенційно небезпечних об'єктах
Державна служба з надзвичайних ситуацій	аварії на транспорті із небезпечними вантажами; аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) радіоактивних речовин та забрудненням навколишнього середовища; пожежі та вибухи на потенційно небезпечних об'єктах; аварії в електроенергетичних системах; аварії в системах життєзабезпечення; гідродинамічні аварії; небезпечні та стихійні гідрологічні явища; небезпечні геологічні явища; небезпечні та стихійні метеорологічні явища; пожежі у природних екосистемах; інфекційна захворюваність людей та епідемії; епізоотії; ураження сільськогосподарських рослин і лісових масивів хворобами та шкідниками та епіфітотії
Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) радіоактивних речовин та забрудненням навколишнього середовища; аварії на очисних спорудах; інфекційна захворюваність людей та епідемії епізоотії; ураження сільськогосподарських рослин і лісових масивів хворобами та шкідниками та епіфітотії
Державне агентство водних ресурсів	аварії на очисних спорудах; гідродинамічні аварії; небезпечні та стихійні гідрологічні явища
Державне агентство лісових ресурсів	пожежі у природних екосистемах; ураження сільськогосподарських рослин і лісових масивів хворобами та шкідниками та епіфітотії
Державне агентство з управління зоною відчуження	аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) радіоактивних речовин та забрудненням навколишнього середовища
Національне космічне агентство	аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; аварії, пов'язані з викидом (загрозою викиду) радіоактивних

ЦОВВ	Інформація
	речовин та забрудненням навколишнього середовища; небезпечні та стихійні гідрологічні явища; небезпечні геологічні явища
Державна екологічна інспекція	аварії, пов'язані з викидом (загрозою викиду) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах; аварії на очисних спорудах; пожежі у природних екосистемах
Державна інспекція з безпеки на морському та річковому транспорті	аварії на транспорті із небезпечними вантажами
Державна інспекція з безпеки на наземному транспорті	аварії на транспорті із небезпечними вантажами
Державна інспекція ядерного регулювання	аварії, пов'язані з загрозою викиду (викидом) радіоактивних речовин та забрудненням навколишнього середовища

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

Показники, що характеризують НС

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
Техногенні НС, 10000						
Аварії (катастрофи) на транспорті (за винятком пожеж та вибухів), 10100						
Аварії з викидом (виливом) небезпечних і шкідливих речовин	БНР Транспортні магістралі, мости, тунелі, рухомі засоби	Людський фактор. Несправність транспортних засобів та магістралей. Вплив природних факторів	Технічний стан транспортних магістралей та транспортних засобів; Довг., шир.°; Напрямок та швидкість вітру, м/с; Площа забруднення, м ² ; Кількість постраждалих, осіб; Перелік та категорія НХР; Концентрація НХР в об'єктах монітор., мг/м ³ , кг, л; Перелік аварійних ДІВ та ступінь рад. небезпеки, загальна активність, Бк; Потужність поглиненої дози випромінювання, нЗв/год; Об'ємна, питома активність в об'єктах монітор., Бк/кг, л, м ³ ;	1. <i>Повсякденне функціонування:</i> технічний стан магістралей та транспорту - за графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації:</i> протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Мінприроди, Держпродспоживслужба, НКА, Держекоінспекція, Укртрансбезпека	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
			Щільність забруднення ґрунту, кБк/км ² ; Вид БПА; Концентрація БНР, КУО; Концентрація вуглеводнів у об'єктах монітор., мг/м ³ , кг, л			
	РР Транспортні магістралі, мости, тунелі, рухомі засоби	Людський фактор. Несправність транспортних засобів та магістралей. Вплив природних факторів	Координати і характер руйнувань транспортних засобів, довг., шир.; Вид аварійних ДІВ; Площа забруднення, м ² ; Перелік РН у викиді; Загальна активність викинутих, (вилитих) РН, кБк; Щільність забруднення ґрунту РН, кБк/м ² ; Об'ємна акт. РН у повітрі, Бк/м ³ ; Питома активність РН в об'єктах довкілля, Бк/кг, л; Кількість постраждалих, осіб	1. <i>Повсякденне функціонування:</i> технічний стан магістралей та транспорту - за графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації:</i> протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Мінприроди, Держпродспоживслужба, НКА, ДІАР, Держекоінспекція, Укртрансбезпека	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри
	НХР Транспортні магістралі, мости, тунелі,	Людський фактор. Несправність транспортних	Координати і характер руйнувань транспортних засобів, довг., шир.; Площа забруднення, м ² ;	1. <i>Повсякденне функціонування:</i> технічний стан магістралей та транспорту - за	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Мінприроди,	Територіальні та об'єктові лабораторії,

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
	рухомі засоби	засобів та магістралей. Вплив природних факторів	Напрямок та швидкість вітру, м/с; Перелік та ступінь небезпеки НХР; Концентрація кожної з викинутих НХР у об'єктах довкілля, мг/м ³ . кг, л; Кількість постраждалих, осіб	графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації</i> : протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Держпродспоживслужба, НКА, Держекоінспекція, Укртрансбезпека	центри
	ПММ Транспортні магістралі, мости, тунелі, рухомі засоби	Людський фактор. Несправність транспортних засобів та магістралей. Вплив природних факторів	Координати і характер руйнувань транспортних засобів, довг., шир.; Перелік ПММ; Площа забруднення, м ² ; Концентрація вуглеводнів у об'єктах довкілля, мг/м ³ . кг, л; Кількість постраждалих, осіб	1. <i>Повсякденне функціонування</i> : технічний стан магістралей та транспорту - за графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації</i> : протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Мінприроди, Держпродспоживслужба, НКА, Держекоінспекція, Укртрансбезпека	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
				добу до 7:00 та до 19:00		
Аварії і катастрофи на залізницях	Транспортні магістралі, мости, тунелі, рухомі засоби	Людський фактор. Несправність транспортних засобів та магістралей. Вплив природних факторів	Координати і характер руйнувань транспортних магістралей. Площа забруднень від вантажів, що транспорт, м ² ; Кількість постраждалих, осіб	1. <i>Повсякденне функціонування:</i> технічний стан магістралей та транспорту - за графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації:</i> протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Укртрансбезпека	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри
Аварії і катастрофи морського і річкового транспорту	Райони морського судноплавства, порти	Людський фактор. Несправність транспортних засобів. Вплив природних факторів	Координати зони лиха. Площа і напрямок руху забруднень; Кількість постраждалих, осіб	1. <i>Повсякденне функціонування:</i> технічний стан магістралей та транспорту - за графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації:</i> протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Укртрансбезпека	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
				інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Аварії і катастрофи на авіаційному транспорті	Райони авіасполучень, аеродроми	Людський фактор. Несправність транспортних засобів. Вплив природних факторів	Координати зони лиха. Площа км ² ; Кількість постраждалих, осіб	1. <i>Повсякденне функціонування:</i> технічний стан магістралей та транспорту - за графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації:</i> протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Державіаслужба	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри
Аварії на дорогах (автомоб. та міськ. транспорт)	Автошляхи та прилеглі території	Людський фактор. Несправність транспортних засобів та магістралей.	Координати зони лиха. Площа км ² ; Кількість постраждалих, осіб	1. <i>Повсякденне функціонування:</i> технічний стан магістралей та транспорту - за графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації:</i>	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Укртрансбезпека	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
		Вплив природних факторів		протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Аварії на трубопроводах і промислах	Об'єкти аварій Об'єкти довкілля	Людський фактор. Несправність техніки та магістралей. Вплив природних факторів	Координати зони лиха. Площа ураження, км ² ; Протяжність пошкодження, м; Кількість постраждалих, осіб	1. <i>Повсякденне функціонування:</i> технічний стан магістралей та транспорту - за графіком. 2. <i>Надзвичайної ситуації:</i> протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, Міноборони, Укртрансбезпека	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
Аварії внаслідок пожеж та вибухів, 10200						
Пожежі на промислових підприємствах, транспорті, шахтах і житлових будівлях	Об'єкти аварій;	Людський фактор, несправність обладнання, несправність електромережі, підпал, теракт тощо	Координати, °широти, °довг.; площа пожежі та димового шлейфу, вогневої зони, м ² ; Температура довкілля, °С; Хімічний склад димів; Кількість постраждалих, осіб	1. Повсякденне функціонування: за графіком. 2. Надзвичайної ситуації: протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Мінагрополітики, Міненерговугілля, Мінекономрозвитку, Міноборони, МОЗ, Мінрегіон, НКА, Держекоінспекція, Укртрансбезпеки	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри АСРВ НС ДСМД СГММ ІПМ ПНО
Аварії з викидом (виплив.) НХР, БНР, корисних копалин на об'єктах (крім транспорту) 10300						
Аварії на хімічно, біологічно небезпечних об'єктах	Об'єкти: промислові підприємства, водойми поблизу них, атмосферне повітря в районі аварії, повітря робочої зони на промислових об'єктах, об'єкти довкілля	Людський фактор, несправність обладнання, несправність, вплив природних факторів	Клас безпеки; Концентрація НХР в повітрі і об'єктах довкілля, мг/кг, л, м ³ ; Кратність перевищення ГДК; Технологічний викид, т/рік; Кратність перевищення дозволеного викиду, рази Координати аварії, °шир., °довг.;	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1	Мінагрополітики, Міненерговугілля, Міноборони, МОЗ, Мінприроди, Мінрегіон, Держпраці, Держпродспоживслужба, ДСНС, ДАЗВ, НКА, Держекоінспекція, НАН	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри АСРВ НС ДСМД СГММ ІПМ ПНО

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
			Напрямок, швидкість руху димової та (або) газової хмари, м/с; Площа зони розливу, м ² ; Площа зони заносу, м ² ; Перелік НХР, БНР; Хмарність (балів) та інтенсивність опадів у зоні НС, (мм/хв.); Кількість постраждалих, осіб	години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Радіаційні аварії комунальні 10500						
Аварії на РНО	Атомні електростанції та інші РНО, водойми поблизу них, атмосферне повітря в районі аварії, повітря робочої зони на промислових об'єктах, об'єкти довкілля	Іонізуюче випромінювання	Координати аварії, °широти, °довг.; Площа аварійної зони та зони ураження, км ² ; Наявність і характер руйнувань, пожеж і радіоактивного забруднення; Потужність поглиненої у повітрі дози гама-випромін.; мкГр/год; Об'ємна активність РН аварійного викиду у повітрі, Бк/м ³ ; Питома активність РН аварійного викиду у об'єктах довкілля, Бк/кг, л;	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна	Мінагрополітики, Міненерговугілля, Міноборони, МОЗ, Мінприроди, Держпраці, Держпродспоживслужба, ДСНС, ДАЗВ, НКА, Держекоінспекція, НАН	АСКРО ДСМД СГММ

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
			Щільність забруднення РН аварійного викиду ґрунту, кБк/км ² ; Забруднення α -, β -випромін. РН поверхонь обладнання, техніки, споруд, приміщень, част. Хмарність, бал; Інтенсивність опадів, мм/с; Напрямок та швидкість вітру, м/с Кількість постраждалих, осіб	пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Раптове руйнування будівель і споруд 10600						
Руйнування будівель і споруд	Район аварій	Людський фактор, природні фактори,	Координати зони НС. Площа, характер і ступінь руйнувань. Кількість постраждалих, осіб	1.Повсякдене функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних	Мінрегіон	

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
				засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Аварії в електроенергетичних системах 10700						
Аварії на електроенергетичних системах	ТЕЦ, ГРЭС, ГЕС, ЛЕП і ін.		Координати зони НС. Характер і ступінь руйнувань, площа зони. Розміри димових шлейфів і наявність теплових аномалій Кількість постраждалих, осіб	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Міненерговугілля	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри АСРВ НС ДСМД СГММ ІПМ ПНО
Аварії у системах життєзабезпечення 10800						
Аварії на комунальних	Водозабори, системи		Координати зони НС. Характер руйнувань.	1. Повсякденне функціонування:	Мінагрополітики, Міненерговугілля,	Територіальні та

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
системах життєзабезпечення	водопостачання та каналізування, очисні споруди		Хімічний склад і концентрація аерозолів у хмарах, наявність і амплітуди теплових аномалій Кількість постраждалих, осіб	щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	МОЗ, Мінприроди, Мінрегіон, Держводагентство, Держекоінспекція	об'єктові лабораторії, центри
Гідродинамічні аварії 11100						
Загроза або прорив греблі, дамби гідроелектростанцій, водосховищ	Водосховища, дамби, греблі	Природні фактори, теракти	Висота підйому води, см, м; Координати зони НС, шир. і довг.; Площа затоплення, км ² ; Кількість постраждалих, осіб	1.Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження	Міненерговугілля, Мінрегіон, Укргідрометцентр ДСНС, Держводагентство, НКА, НАН	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
				інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Аварії у системах нафтогазового промислового комплексу 11200						
Аварії на бурових установках та свердловинах	Об'єкти НГК	Незадовільний технічний стан (ступінь зношення) технологічного та допоміжного обладнання НГК; Вплив на нафто-, газо-продуктопровод и зон можливого ризику (водні перешкоди, зони можливих землетрусів, зсувів, переходи через залізничні	Координати аварії, °широти, °довг.; Наявність і характер руйнувань, пожеж і забруднення нафтопродуктами; Площа аварійної зони та зони ураження, км ² ; Концентрація вуглеводнів у повітрі та інших об'єктах довкілля, мг/м ³ , л, кг; Концентрація неуглеводнів у повітрі та інших об'єктах довкілля, мг/м ³ , л, кг; Технологічний викид, т/рік; Кратність перевищення	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в	Міненерговугілля, Мінприроди, Мінрегіон, Держводагентство, НКА	Територіальні та об'єктові лабораторії, центри АСРВ НС ДСМД СГММ ІПМ ПНО

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування та терміни надання інформації	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
		колії тощо). Вплив несприятливих сезонних природних явищ, навмисне несанкціоноване втручання сторонніх осіб у функціональні системи НГК.	дозволеного викиду, рази	подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		

Природні НС

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
Природні НС, 20000						
Геофізичні, 20100						
Землетрус, 20110	Території з активною сейсмогеодинамічною обстановкою; райони збудженої сейсмічності; літосферні поля: сейсмічні, пружні деформації і напруження, сучасних рухів земної кори, геоакустичне електромагнітне, гідродинамічне, гравітаційне, геомагнітне, поля зовнішніх геосфер	активізація тектонічних рухів у літосфері і мантії землі; активні розломи, що ростуть; екстремальні циклічні і епізодичні процеси в зовнішніх геосфері; антропогенний (техногенний) вплив на геологічне середовище;	Сейсмічний сигнал; Час вступу сейсмічної хвилі; Координати епіцентру; Координати і розміри всієї зони НС; Глибина осередку, м; Величина вертикального зсуву, м; Швидкість тектонічних рухів рельєфу, м/хв; Інтенсивність землетрусу, бали; Наявність і характер руйнувань; Кількість постраждалих, осіб	1.Повсякдене функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	НКА, Держгеонадра, НАН	НССС
Геологічні, 20200						
Зсув,	Територія	Активізація	Кут нахилу відкосу зсуву, °;	1.Повсякдене	Міненерговугілля,	

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
20220	поширення схилових процесів переважно в сейсмоактивних районах і берегових зонах; геофізичні поля; підземні і ґрунтові води зсувного масиву	схилових процесів Динамічний та гравітаційний вплив	Щільність і вологість ґрунту схилів; Швидкість зсуву, м/с; Координати зсуву; Кількість зсувів, шт.; Площа зсувів, км ² ; Кількість активних зсувів, шт.; Площа активних зсувів, км ² ; Кількість зсувів на забудованій території, шт.; Кількість об'єктів у зоні зсуву, шт.; % від площі регіону	функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Міноборони, Держгеонадра, НКА, НАН,	
Обвали, осипи, 20230	Територія з крутими нестійкими схилами переважно в гірських сейсмоактивних районах і берегових зонах	Геологічна будова, рельєф, нестійкість схилу і активізація схилових процесів, обумовлені екстремальним	Площа обвалу, км ² ; Швидкість обвалу, м/с; Частота прояву обвалів, од/год; % від площі регіону; Режим швидкозмінних чинників (кут схилу, °, частота опадів); Імовірнісна оцінка сейсмічного, геодинамічного	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження	Міненерговугілля, Міноборони, Держгеонадра, НКА, НАН,	

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
		проявом метеорологічних і гідрологічних факторів;	та техногенного впливів	інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Осідання земної поверхні, 20240	Територія з крутими нестійкими схилами переважно в гірських сейсмоактивних районах і берегових зонах; Підземні і ґрунтові води зсувного масиву;	Геологічна будова, рельєф, нестійкість схилу і активізація схилових процесів, обумовлені екстремальним проявом метеорологічних і гідрологічних факторів;	Площа ураженої території, м ² ; Швидкість осідання земної поверхні, м/с; Частота прояву, од/год; % від площі регіону	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на	Міненерговугілля, Міноборони, Держгеонадра, НКА, НАН,	

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
				добу до 7:00 та до 19:00		
Карстові провалля, 20250	Території поширення карстоутворюючих масивів гірських порід; підземні води, геофізичні та геохімічні поля карстових масивів	Екзогенні процеси, що розвиваються під час взаємодії води з розчинними гірськими породами, та призводять до порушення стійкості території. Раптова активізація може призводити до виникнення миттєвих провалів або осідання земної поверхні	Площа ураженої території, м ² ; Кількість карстопроявів, шт.; Глибина окремої карстової форми, м; Швидкість збільшення розмірів провалів, мм ² /добу; % від площі регіону Частота карстових деформацій, од/год;	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Міненерговугілля, Міноборони, Держгеонадра, НКА, НАН,	
Підтоплення, 20260	Території з високим рівнем ґрунтових вод, іригаційні систем, водосховища, канали тощо	Підйом рівня ґрунтових вод та стійке порушення природного режиму зволоження	Площа підтоплення, км ² ; Кількість підтоплених населених пунктів, шт.; % від площі регіону	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації:	Міненерговугілля, Міноборони, Держгеонадра, НКА, НАН,	ДСМД

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
				усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Метеорологічні, 20300						
Через атмосферні опади						
Сильний дощ, злива, затяжні дощі (кількість опадів 30 і > мм/год), 20311	Повітря, атмосферні опади	Синоптичні процеси, атмосферні фронти, значна конвективна нестійкість і потужна купчасто-дощова хмарність	Кількість опадів, мм; Інтенсивність опадів, мм/хв, мм/год Період випадання: с, хв; Атмосферний тиск, мм рт. ст.	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних	Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, Укргідрометцентр ДСНС	СГММ

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
				засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Великий град ($\phi 20$ і $>$ мм), 20312	Повітря, атмосферні опади	Циклони, атмосферні фронти, купчасто-дощова хмарність, активний розвиток конвективної нестійкості в атмосфері, грози.	Період випадання: с, хв; Діаметр, мм; Висота покриття градом поверхні землі, см; Атмосферний тиск, мм рт. ст.	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, Укргідрометцентр ДСНС	СГММ
Сильний снігопад (20 і $>$ мм до 12 год),	Повітря, атмосферні опади	Синоптичні процеси, циклони, атмосферні	Висота сніжного покриву, мм, інтенсивність, мм / хв, мм/год; Період випадання: с, хв;	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня	Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство,	СГММ

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
20313		фронти, купчасто-дошові хмари, рельєфні місцевості	Атмосферний тиск, мм рт. ст.	наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Укргідрометцентр ДСНС	
Температурні						
Дуже сильний мороз (-30° і >), 20321	Повітря	Зміна клімату	Температура повітря, о С; Тривалість, год; Атмосферний тиск, мм рт. ст.	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1	Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, Укргідрометцентр ДСНС	СГММ
Дуже сильна спека (+35° і >), 20322	Повітря	Зміна клімату	Температура повітря, о С; Тривалість, год; Атмосферний тиск, мм рт. ст.			СГММ
Масове засихання та загибель посівів через	Повітря	Зміна клімату	% від площі с/г культур (граничні 10% і 30 %)			СГММ

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
засуху, 20323				години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		СГММ
Масове пошкодження та загибель посівів через заморозки, 20324		Зміна клімату	% від площі с/г культур (граничні 10% і 30 %)			
Інші метеорологічні						
Сильний вітер (25 і > м/с)		Різке порушення рівноваги в атмосфері, яке проявляється у незвичних умовах циркуляції повітря з дуже високими швидкостями повітряного потоку.	Швидкість вітру, м/с Швидкість вітру, м/с Діаметр шару снігу, мм Діаметр шару льоду, мм Висота заметів, см Швидкість вітру, м/с; Тривалість, год; Атмосферний тиск, мм рт. ст.	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, Укргідрометцентр ДСНС	СГММ
Пилові бурі (15 і > м/с понад 12 год)						
Налипання снігу (шар снігу 35 і > мм діаметром)						
Ожеледиця (шар льоду 20 і > мм діаметром)						
Снігові замети (повне припинення руху)						
Сильні хуртовини						

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
(15 і > м/с тривалістю 12 год і >)						
Сильні тумани (видимість < 100 м тривалістю 12 год і >)			Видимість, м; Тривалість, год; Атмосферний тиск, мм рт. ст.			
Гідрологічні						
Підйоми води, повені, паводки, затоплення територій, н.п., маловоддя, низький рівень води	Заплави річок, водосховища, дамби греблі, морські прибережні зони.	Потік води, затоплення території, розмив ґрунту, доріг, пошкодження сільськогосподарських культур, труднощі в роботі транспорту і проведення зовнішніх робіт, підмив берегів річок; виникнення зсувів.	Вітер: швидкість, м/с; Ннапрямок, градуси; Атмосферний тиск, мм рт. ст. Висота підйому (зниження) рівня води, см; Тривалість водопілля (маловоддя), діб; Площа затоплення території, км ² або га; Кількість затоплених нас. пунктів, шт.. Координати зони НС	1.Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, НКВ, Укргідрометцентр ДСНС	СГММ ДСМД

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
Затори, зажори			Товщина льоду, см;			
Селі	Території, де можуть бути селі (в гірських районах, де є великі запаси пухкого уламкового матеріалу, під час дощів, при інтенсивному таненні снігу і льоду, а також при прориві озер)	Сильні зливи, інтенсивне танення снігу та льоду, промив гребель водойм, землетруси, вирубування лісів	Швидкість селевого потоку, м/с; Об'єм виносу уламкових матеріалів, м ³	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, НКВ, Укргідрометцентр ДСНС	СГММ ДСМД
Снігові лавини	Гірські райони		Глибина снігового покриву на схилах, см; Швидкість сходу лавин, м/год; Атмосферний тиск, мм рт. ст.	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації:	Мінагрополітики, Мінприроди, Держводагентство, Держлісагентство, НКВ, Укргідрометцентр ДСНС	СГММ ДСМД
Ранній льодостав, інтенсивний	Водойми		Товщина льоду, см; Інтенсивність намерзання, см/год	Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації:	Укргідрометцентр ДСНС	СГММ ДСМД

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
льодохід				усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Пожежі в природних екосистемах, 20600						
Лісові	Ліси	Людський фактор, сильна спека	Координати, °широти, °довг.; площа пожежі та димового шлейфу, вогневої зони, м ² ; Температура довкілля, °С; Кількість постраждалих, осіб	1. Повсякденне функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та	Мінагрополітики, Міноборони, Мінприроди, Держлісагентство, ДСНС, НКА, Держекоінспекція,	ДЗЗ
Степові Польові (на с/г угіддях)	Степи, с/г угіддя	Людський фактор, сильна спека	Координати, °широти, °довг.; площа пожежі та димового шлейфу, вогневої зони, м ² ; Температура довкілля, °С; Кількість постраждалих, осіб	3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист,		ДЗЗ
На торфовищах	Торфовища	Людський фактор, сильна спека	Координати, °широти, °довг.; площа пожежі та димового шлейфу, вогневої зони, м ² ; Температура довкілля, °С;			ДЗЗ

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
			Кількість постраждалих, осіб	телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00		
Медико-біологічні НС, 20700						
Інфекційні захворювання людей	Стан здоров'я населення		Захворюваність (за нозолог.), випадків та на 100 тис. нас.; Кільк. осередків (за нозолог.), од.; Кільк. групов. захвор. (за нозолог.), од.; Кільк. спалахів (за нозолог.), од; Кількість епідемій (за нозолог.), од.; Число втрат (постраждало, померло), осіб; Рівень щепленості (за нозолог.), %.	1.Повсякдене функціонування: щороку, за станом на 1 січня до 15 січня наступного року 2. Підвищеної готовності та 3. Надзвичайної ситуації: усно - протягом 5 хв. з моменту надходження інформації по телефону; письмово - протягом 1 години з моменту надходження інформації за допомогою технічних засобів (факс, лист, телефон, електронна пошта, тощо), та в подальшому два рази на добу до 7:00 та до 19:00	Мінагрополітики, Міноборони, Мінприроди, Держлісагентство, ДСНС, НКА, Держекоінспекція,	ССГМ
Отруєння людей	Стан здоров'я населення		Кільк. отруень, од.; Втрати (отруїлось, померло), осіб			
Інфекційні захворювання с/г тварин	Стан здоров'я с/г тварин		Виявлено (за нозол.) уражених н.п.; Кількість захвор. тварин(за нозол.), гол.; Оздоровлено (за нозол.), н.п. Рівень щепленості (за нозолог.), %.			

Небезпечне явище, код за ДК	Об'єкт, предмет моніторингу	Фактор, який зумовлює активність небезпечного явища	Контрольований параметр, показник	Частота спостережень у різних режимах функціонування	Суб'єкти моніторингу	Якою системою здійснюється моніторинг
Масові отруєння с/г тварин	Стан здоров'я с/г тварин		Виявлено н.п.; Втрати (пало), гол.			
Масова загибель диких тварин	Поголів'я диких тварин		Втрати за видами (пало), гол.			
Ураження с/г рослин та лісів хворобами та шкідниками	Стан с/г рослин та лісів		Площа уражених лісів (за фітозоолог.), тис. га; Площа уражених с/г (за фітозоолог.), тис. га; Площа уражених лісів (за видами шкідник.), тис. га; Площа уражених с/г (за видами шкідник.), тис. га			

ДОДАТОК В **(рекомендований)**

Форма заявки **на одержання інформації з космічних апаратів ДЗЗ**

1. У розділі «Інформація про замовника» зазначається повна назва організації-замовника, вказується ПІБ контактної особи, з якою буде проводитися робота за цією заявкою, її контактний номер телефону та e-mail.

2. У розділі «Інформація про район спостереження» зазначається:
назва району: географічна назва району або адміністративної території, зйомку якої необхідно провести;

географічні координати (географічна широта та довгота лівого верхнього та правого нижнього кутів прямокутної області зйомки):

широта: у проміжку від 0 до ± 60 градусів з точністю до сотої частини градуса (“+” відповідає північній півкулі, - південній півкулі);

довгота: східна довгота у проміжку від 0 до 360 градусів з точністю до сотої частини градуса.

3. У розділі «Інформація про період зйомки» вказується:

початок періоду: дата, з якої необхідно розпочати виконувати заявку на зйомку;

кінець періоду: остання дата, коли можливо виконати заявку на зйомку;

періодичність зйомок: як часто протягом вищезазначеного періоду необхідно проводити зйомку вказаної території. У випадку разової, зйомки вказане поле залишається незаповненим.

4. У примітках вказуються додаткові параметри або побажання замовника щодо заповнення заявки.

ДОДАТОК Г (рекомендований)

ІНСТРУКЦІЯ

про організацію обміну інформацією у сфері запобігання виникненню та реагування на надзвичайні ситуації між Державною службою України з надзвичайних ситуацій і Державним космічним агентством України

I. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція визначає мету та порядок обміну інформацією між Державною службою України з надзвичайних ситуацій (далі - ДСНС України) і Державним космічним агентством України (далі - ДКА України) для ефективного використання наявних технічних та інформаційних ресурсів щодо вирішення завдань цивільного захисту України, сприяння розвитку високотехнологічного потенціалу підприємств, установ та організацій космічної галузі в інтересах єдиної державної системи цивільного захисту.

1.2. Метою обміну інформацією є підвищення ефективності заходів із запобігання та реагування на надзвичайні ситуації (далі - НС) за допомогою інформації, що отримується установами ДКА України, а саме: даних дистанційного зондування Землі з космосу (далі - ДЗЗ) та даних геофізичного моніторингу.

II. Основні завдання обміну інформацією

2.1. Дані ДЗЗ надаються ДКА України до ДСНС України для:
виявлення негативних явищ техногенного та природного характеру на території України та поблизу її кордонів;

моніторингу стану потенційно небезпечних об'єктів та прилеглих територій;

відстеження стану морських акваторій Чорного та Азовського морів (виливи нафтопродуктів, катастрофи морських суден, льодова обстановка тощо), стану водосховищ та річок (моніторинг стану водної мережі в районах розташування потенційно небезпечних об'єктів, проходження льодоходу);

відстеження стану снігового покриву (виявлення зон сніготанення, визначення стану снігового покриву);

моніторингу паводків та повеней (контроль розвитку); моніторингу пожеж (оперативне виявлення лісових та степових пожеж, оцінка наслідків, оцінка пожежонебезпечності територій);

відстеження ситуацій у районах, що постраждали від стихійного лиха та техногенних катастроф (визначення площ уражених ділянок, виявлення районів, що найбільш постраждали від наслідків, попередня оцінка масштабів

нанесених збитків, прогнозування ймовірних напрямів розвитку НС);

реалізації інших завдань, що узгоджуються ДКА України з ДСНС України.

2.2 Дані геофізичного моніторингу надаються ДКА України до ДСНС України для:

відстеження геофізичної обстановки (землетрусів на території України та суміжних країн);

моніторингу фактів викиду в атмосферу радіоактивних речовин на території України та поблизу її кордонів.

III. Порядок організації обміну інформацією

3.1. Обмін інформацією проводиться:

у режимі повсякденного функціонування шляхом надання інформації про оперативну обстановку на території України (двічі на тиждень);

у разі загрози виникнення або виникнення НС шляхом оперативного надання інформації за Заявкою на одержання інформації з космічних апаратів ДЗЗ (додаток 1) та подальшого відстеження обстановки і періодичного інформування.

3.2. Обмін інформацією здійснюється між оперативно-черговими службами ДСНС України та ДКА України на підставі спільного наказу за такими номерами телефонів та адресами електронної пошти:

оперативно-чергова служба ДСНС України - телефони: (044) 247-30-50, 59-01 (АТС-10), факс: (044) 247-32-11, електронна пошта: oper@mns.gov.ua;

оперативний черговий Головного центру спеціального контролю ДКА України (далі - ГЦСК) - телефон: (044) 234-63-74, електронна пошта: main-od@gcsc.gov.ua - в режимі повсякденного функціонування та підвищеної готовності;

робоча група з інформаційно-аналітичної діяльності забезпечення ДКА України – телефон: (044) 281-65-12, факс- (044) 281 електронна пошта – в режимі надзвичайної ситуації та надзвичайного стану.

Про зміни контактних номерів телефонів (адрес електронної НОШ,И) ДСНС України та ДКА України негайно інформують один одного з подальшим внесенням відповідних змін до існуючих списків.

3.3. ДКА України проводить цілодобовий моніторинг земної та водної поверхні за допомогою інформації з космічних апаратів та надає ДСНС України відповідну інформацію про загрозу виникнення НС (виявлення НС, перебіг НС).

У разі отримання від ДСНС України заявки на одержання даних ДЗЗ, ДКА України забезпечує їх підготовку відповідно до визначених у заявці вимог та термінів (за можливості оперативного одержання таких даних) і надсилає визначену інформацію на електронну адресу оперативно- чергової служби ДСНС України або начальник чергової зміни ДСНС України отримує

інформацію за допомогою FTP-сервера (з отриманням від ДКА України логіна та пароля доступу).

Періодичність передачі даних визначається:

у період виникнення або розвитку НС – 2-4 рази на день (за наявності безхмарних знімків або радіолокаційної інформації);

у пожежонебезпечний період, період повеней та сніготанення – 1-2 рази на день;

на потенційно небезпечних об'єктах – за окремим запитом ДСНС України.

3.4 ДКА України проводить цілодобовий моніторинг геофізичної обстановки на земній кулі та надає ДСНС України відповідну інформацію щодо землетрусів та радіоактивного забруднення (після встановлення факту та визначення параметрів).

Оперативний черговий ГЦСК протягом 10 хвилин з моменту визначення параметрів джерела інформує по телефону начальника чергової зміни ДСНС України у разі реєстрації землетрусів на території України силою більше 3 балів за шкалою MSK-64 та за її межами, якщо інтенсивність поштовхів, яка реєструється на території України, становить більше 3 балів за шкалою MSK-64, а також землетрусів на території земної кулі, розрахункова інтенсивність яких в епіцентрі становить 6 і більше балів за шкалою MSK-64, за такою формою:

дата, час у джерелі, координати джерела, магнітуда за шкалою Ріхтера;
результати розрахунку наслідків землетрусів (за запитом);

у разі виявлення фактів викиду в атмосферу радіоактивних речовин - дата та час виявлення, місцезнаходження пункту реєстрації, концентрація та назва виявлених техногенних радіонуклідів.

У разі реєстрації землетрусів на території України силою більше 3 балів за шкалою MSK-64 та за її межами, якщо інтенсивність поштовхів, яка реєструється на території України, становить більше 3 балів за шкалою MSK-64, усне інформування підтверджується письмово, після уточнення параметрів джерела експертною групою ГЦСК, на адресу електронної пошти оперативно-чергової служби ДСНС України.

3.5. Тип, склад даних Дистанційного зондування Землі, які можуть надаватися ДКА України, та вимоги до них визначено у додатку 2.

3.6 ДСНС України забезпечує ДКА України такими даними:

підтвердженням про отримання знімків системи супутникового спостереження та прийняття їх для обробки;

щоквартальним звітом про використання знімків з космічних апаратів для виконання завдань цивільного захисту;

повідомленням про початок надзвичайної ситуації у конкретному районі (області) або загрозу її виникнення;

щоденною інформацією веб-сервісів Оперативної карти Урядової інформаційно-аналітичної системи НС (через регламентований доступ), що

забезпечує відображення, побудову запитів та аналіз об'єктів наявного складу базових карт території України, а також визначеної регламентом інформації про надзвичайні події та надзвичайні ситуації, що сталися на території України, включаючи ті, що виявлені або уточнені за даними ДКА України;

інформацією Українського гідрометеорологічного центру щодо прогнозів погоди, кількості опадів, швидкості та напрямку вітру, прогнозу хмарності над територією України тощо - за запитом, конкретні види;

інформацією про наслідки геофізичних явищ, вибухів та радіаційну обстановку на території України - за окремим запитом ДКА України.

3.7. У разі розгортання роботи штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (далі - штаб) або Міжвідомчого оперативного штабу (далі - МОШ), залежно від їх рівня, періодичність та форми оперативного інформування про хід ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій можуть змінюватися відповідно до рішень керівників цих органів управління.

3.8 У разі прийняття рішення щодо розгортання у державному центрі управління у надзвичайних ситуаціях ДСНС України штабу або МОШ за запитом начальника чергової зміни ДСНС України оперативний черговий ДКА України здійснює оповіщення представників ДКА України, які входять до складу цих органів управління, та підтримує зв'язок з ними за визначеним контактним номером телефону.

ЗАЯВКА
на одержання інформації з космічних апаратів ДЗЗ

3. У розділі “Інформація про замовника” зазначається повна назва організації-замовника, вказується ПІБ контактної особи, з якою буде проводитися робота за цією заявкою, її контактний номер телефону та e-mail.

4. У розділі “Інформація про район спостереження” зазначається:
назва району: географічна назва району або адміністративної території, зйомку якої необхідно провести;
географічні координати (географічна широта та довгота лівого верхнього та правого нижнього кутів прямокутної області зйомки):
широта: у проміжку від 0 до ± 60 градусів з точністю до сотої частини градуса (“+” відповідає північній півкулі, - південній півкулі);
довгота: східна довгота у проміжку від 0 до 360 градусів з точністю до сотої частини градуса.

3. У розділі “Інформація про період зйомки” вказується:
початок періоду: дата, з якої необхідно розпочати виконувати заявку на зйомку;
кінець періоду: остання дата, коли можливо виконати заявку на зйомку;
періодичність зйомок: як часто протягом вищезазначеного періоду необхідно проводити зйомку вказаної території. У випадку разової зйомки вказане поле залишається незаповненим.

4. У примітках вказуються додаткові параметри або побажання замовника щодо заповнення заявки.

До Інструкції про організацію обміну інформацією у сфері запобігання виникненню та реагування на надзвичайні ситуації між Державною службою України з надзвичайних ситуацій і Державним космічним агентством України (пункт 3.5)

ТИП, СКЛАД ДАНИХ

дистанційного зондування Землі, які можуть надаватися ДКА України та вимоги до них

1. Тип даних дистанційного зондування Землі:

космічні знімки космічних апаратів ДЗЗ, які пройшли попередню обробку у форматі *.jpg, *.img, *.tiff або *.geotiff;

файли метеоданих, що супроводжують космічні знімки, у форматі *.txt або *.doc;

тематичні дані (результати вирішення тематичних задач у форматі *.jpg, *.img, *.tiff, *.geojpeg, *.geotiff або *.shp);

атрибутивні таблиці, які супроводжують тематичні дані; аналітичні записки за результатами дешифрування аерокосмічних знімків у форматі *.txt або *.doc;

інформаційні довідки про результати моніторингу геофізичної обстановки на території України та загалом на Земній кулі, інформаційні довідки щодо виявлення в атмосфері радіоактивних викидів.

2. Склад даних дистанційного зондування Землі:

2.1 При отриманні заявки на моніторинг паводків надаються (можуть бути замовленими) такі дані:

космічні знімки; фото схеми;

векторні шари затоплених територій та берегової лінії растрові тематичні карти індексу вологості.

2.2. При отриманні заявки на моніторинг сніготанення надаються (можуть бути замовленими) такі дані:

космічні знімки;

фото схеми;

векторні шари зон нестійкого снігу, стійкого снігу, сніготанення;

растрові тематичні карти індексу снігу.

4.3. При отриманні заявки на моніторинг пожеж надаються (можуть бути замовленими) такі дані:

- космічні знімки;
- фото схеми;
- векторні картографічні шари осередків пожеж та територій, охоплених пожежею;
- векторні шари пошкоджених пожежею територій,
- растрові тематичні карти пожежонебезпечності з відображенням ступеня ймовірності виникнення пожежі;
- растрові тематичні карти теплових аномалій.

2.4 при отриманні заявки на моніторинг нафтового забруднення водної поверхні надаються (можуть бути замовлені) такі дані:

- космічні радіолокаційні та/або оптико-електронні знімки;
- фотосхеми;
- векторні шари можливих нафтових розливів;
- растрові карти температури поверхні Азовського та Чорного морів.

4.4. При отриманні заявки на відстеження ситуації у районах, що постраждали від стихійного лиха та техногенних катастроф, надаються (можуть бути замовленими) такі дані:

- космічні знімки;
- фото схеми;
- векторні шари ділянок, що найбільш потерпають від наслідків НС;
- растрові тематичні карти з оцінкою масштабів нанесених збитків;
- растрові тематичні карти прогнозування ймовірних напрямів розвитку надзвичайної ситуації.

4.5. При отриманні заявки на моніторинг стану потенційно небезпечних об'єктів на території України та поблизу її кордонів надаються (можуть бути замовленими) такі дані:

- космічні знімки;
- фото схеми щодо стану об'єктів;
- векторні шари проблемних ділянок;
- растрові тематичні карти, 3D-моделі об'єктів (за окремим запитом).

2.7. При отриманні заявки стосовно відстеження ситуації на суміжних (прикордонних) територіях щодо можливості виникнення стихійного лиха та техногенних катастроф, наслідки яких можуть бути небезпечними для населення України, надаються (можуть бути замовленими) такі дані:

- космічні знімки суміжних (прикордонних) територій, на яких прогнозовано можливе виникнення стихійного лиха та техногенних катастроф;

фото схеми таких територій;
растрові тематичні карти з оцінкою стану об'єктів.

5. Вимоги до даних дистанційного зондування Землі.

Дані ДЗЗ мають пройти попередню обробку в ДКА України, яка включає:
розпаковування даних та перетворення у потрібний робочий формат: *.img, *-jpg, *.tiff або *.geotiff;

атмосферну корекцію (зменшення впливу молекулярного розсіювання атмосфери, водяних парів, озону на знімку);

корекція гарячих пікселів, які помилково можуть сприйматися за осередок пожежі);

геометричну корекцію знімка (проекція - географічна, система координат - WGS 84, у разі можливості - прив'язка до базової карти УІАС НС);

створення, у разі потреби, супровідного файлу метаданих (у форматі *.txt або *.doc);

за необхідності відповідно до заявки ДСНС України здійснюється синтез каналів.

6. Вимоги до тематичних даних

Результати вирішення тематичних задач мають передаватися у вигляді:

тематичних карт у форматах *.img, *.jpg, або *.iff із дешифрованою видовою інформацією та (у разі потреби) додатковою аналітичною інформацією у форматах *.txt або *.doc;

векторних тематичних картографічних шарів форматів *.shp з прив'язкою у географічній проекції WGS 84 та атрибутивною інформацією, яка включає дату та час зйомки, назву космічного апарата та бортової апаратури, тему задачі (наприклад, моніторинг снігового покриву) та назву тематичного шару задачі (наприклад, "сніг талий");

растрових тематичних карт у форматі *.img, *.jpg, *.tiff, *.geotiff та *.geotiff з прив'язкою у географічній проекції WGS 84 та легендою з описом шарів.